PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo

Cena 400 lir

Leto XXXVI. Št. 270 (10.790)

TRST, petek, 21. novembra 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

OSTRE REAKCIJE PREDSTAVNIKOV VEČINSKE STRANKE NA RAZPRAVO V SENATU

PETROLEJSKI ŠKANDAL ZAOSTRUJE NOTRANJE SPORE V KD PRED SKORAJŠNJO IZVOLITVIJO STRANKINEGA PREDSEDNIKA

Craxi in Piccoli o morebitnem odstopu Bisaglie in dveh socialističnih podtajnikov - Sporna kandidatura Andreottija - Danes razprava v poslanski zbornici

RIM — Danes bodo o petrolejskem škandalu razpravljali še v poslanski zbornici. Pričakujejo, da bo zasedanje privedlo še do kakšnega zanimivega odkritja saj je vzdušje, ki prevladuje v italijanskem političnem življenju že dovolj skvarjeno. Razprava se bo začela s poročili ministra za obrambo Lagoria, ministra za pravosodje Sartija in finančnega ministra Reviglia, ki bodo nato odgovarjali na približno dvajset vprašanj in interpelacij. Ni še gotovo, če bo v razpravo posegel tudi ministrski predsednik Forlani.

Včeraj zvečer pa se je Forlani sestal s tajnikom PSI Craxijem: dolg in «strogo pridržan» pogovor. Razvidno pa je, da je socialistični tajnik vztrajno prepričeval Forlanija, da je treba čimprej sklicati posvet štirih tajnikov strank, ki sestavljajo vlado. Razvidno je tudi, da sta se v nekaterih ugotovitvah oba politična moža nekoliko razšla: Craxi je na primer smatral za potrebno, da poudari, da je prepričan, da bo vlada naredila vse, odziroma, da ne bo izpustila ničesar, kar lahko privede do rešitve te «ogromne in umazane zadeve». Prav gotovo sta se pogovarjala tudi o morebitnem odstopu ministra za industrijo Bisaglie in dveh socialističnih podtajnikov Marie Magnani Noya in Di Vagna. O tem je Craxi razpravljal tudi s tajnikoma KD in PRI.

Vendar petrolejski «vihar» vznemirja predvsem KD. Dve izmed njenih najuglednejših osebnosti Andreotti in Bisaglia, sta vpleteni ali pa se o njiju vsaj vztrajno govori v zvezi s škandalom. Oba pa uglašeno odgovarjata, da so to le mračni manevri, ki težijo po tem, da bi ju izločili iz strankinega vodstva. Kakorkoli že, je Andreottijeva kandidatura za predsednika vsedržavnega demokrščanskega sveta sedaj že zelo sporna, njegove možnosti pa so se znatno zmanjšale. Številni demokrščanski predstavniki baje «šušljajo», da bi se morali «vsi tisti, ki so kakorkoli vpleteni v to neverjetno afero» umakniti v ozadje. Tako stališče zagovarja predvsem katoliški dnevnik «Avvenire», organ kurije, ki se tradicionalno opira na desničarsko strujo Fanfanija. Vendar je treba pripomniti, da je približno enako stališče zagovarjal tudi vidni predstavnik Zaccagninijeve in Andreottijeve struje Giovanni Galloni v članku, ki ga je pred dnevi spisal za neki milanski dnevnik. Piccoli, ki se je včeraj ponovno posvetoval z levico KD, bo torej imel pri ponovnem vzpostavljanju notranje strankarske enotnosti izredno težko delo. Vsi njegovi poskusi so se namreč doslej izjalovili, še več, položaj med nasprotujočima si strujama — Fanfanijeve «Forze Nuove» proti levici — se je še nadalje zaostril. Velika večina članov parlamentarne skupine KD pa obtožuje tajnika Piccolija, da je vse premalo prizadevno branil strankarsko «čast» in njeno etičnost. Kljub vsemu se bo vsedržavni svet KD redno pričel 27. novembra, čeprav je malo verjetno, da bo sploh prišlo do izvolitve novega predsednika. Bolj verjetno je če se položaj medtem ne bo bistveno spremenil — da se bo svet končal z «zamrznitvijo» sedanjega notranjega ravnovesja sil. Za obzorjem pa prihaja v ospredje verjetni zmagovalec te kalne politične igre: Amintore Fanfani.

R. G.

V MILANU ZASLIŠALI SERENA FREATA

MILAN — Po Marii Magnani Noya so včeraj milanski preiskovalni sodniki zaslišali še Serena Freata. Bivši tajnik — in njegova desna roka — preminulega predsednika KD Alda Mora je moral prestati pravi «maraton», saj se je s sodniki zadržal več kot štiri ure. V spremstvu odvetnika pa je ob koncu vendarle sproščeno pokramljal s številnimi prisotnimi časnikarji. Sodnikom, ki so ga obtoževali tihotapstva ni zanikal svojega prijateljstva z industrijcem Brunom Musellijem, dejal pa je, da so čeki, ki mu jih je bil izdal, le sad medsebojnega sodelovanja na industrijskem področju. Freato je še dodal, da ni noben slamnati možiček in da so vsa stanovanja in zemljišča vpisana na njegovo ime tudi resnično njegova last. Branil je tudi čast Mora in zagovarjal stališča svoje stranke. Preiskovalni sodnik Sinocchi pa je ob koncu zaslišanja dejal, da je sodni položaj Freata še nadalje nespremenjen. «Nekatera Freatova stališča so bila prepričljiva, druga pa bomo morali še preveriti,» je dejal ob koncu.

Državno pravdništvo v Veroni pa je izdalo deset sodnih pozivov za nekatere krajevne podjetnike, ki so prav tako vpleteni v velegoljufijo.

Pertini v Atenah

ATENE — Italijanski predsednik Sandro Pertini je včeraj prispel na tridnevni uradni obisk v Grčijo. Na letališču so uglednega gosta dočakali grški predsednik Konstantin Karamanlis, ministrski predsednik Gergios Rallis s člani vlade in predstavniki političnih strank, med katerimi vodja grških socialistov Andrea Papandreu. Včeraj se je Pertini že uradno sestal s Karamanlisom, pogovore pa bo nadaljeval danes. V ospredju pogovorov je bila Evropa in dvostranski odnosi ter analiza grške vloge v Atlantskem zavezništvu in EGS. Predsednika sta tudi poudarila, da mora Sredozemlje postati morje miru.

Na sliki (telefoto AP): Sandro Pertini in Karamanlis na atenskem letališču «Hellenikon»

V Pakistanu odkrili zaroto

NEW DELHI — Pakistanska vojaška vlada je prejšnji mesec odkrila zaroto proti generalu Zia Ul-Haku in je pet oseb, ki naj bi sodelovale v pripravah za državni udar, obsodila na smrt. To se je izvedelo iz uradnih indijskih krogov. Iz istih krogov se je tudi izvedelo, da so državni udar pripravljali člani levičarskih gibanj in privrženci bivšega ministrskega predsednika Alija Bhuta.

V Islamabadu pa so včeraj zanikali vest, da so ustrelili nekega bivšega častnika zaradi protidržavnega delovanja.

Josip Vrhovec končal obisk v Bolgariji

BEOGRAD — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec se je po štiridnevnem uradnem in prijateljskem obisku v LR Bolgariji, kjer se je mudil na vabilo voditelja bolgarske diplomacije Petra Mladenova, vrnil v domovino.

Vrhovca sta včeraj ločeno sprejela prvi sekretar CK bolgarske KP in predsednik državnega sveta Todor Živkov in Stanko Todorov.

Todor Živkov je izrazil zadovoljstvo nad pogovori zunanjih ministrov in izrekel podporo razvoju gospodarskega, političnega in kulturnega sodelovanja, s pripombo da so še odprta vprašanja v odnosih med sosednjima državama. Josip Vrhovec je Živkovu posredoval pozdrave predsedstva SFRJ in predsednika Cvijetina Mijatovića kot tudi predsedstva CZ ZKJ in predsednika Lazarja Mojsova.

V minulih štirih dneh se je Vrhovec z gostitelji pogovarjal o odnosih in sodelovanju med državama in izmenjal mnenja o žgočih vprašanjih mednarodnih odnosov in balkanskega sodelovanja, o čemer so včeraj dopoldne objavili skupno jugoslovansko - bolgarsko sporočilo.

Vrhovec in Mladenov sta obravnavala vsa vprašanja, ki so pomembna za nadaljnji razvoj dobrih sosedskih odnosov in sodelovanja ter pojasnila stališča svojih držav o odprtih vprašanjih o dvostranskih odnosih. Poudarila sta, da ta vprašanja ne bi smela biti ovira za razvoj sodelovanja. Obenem sta izrazila pripravljenost za nadaljevanje plodnega dialoga in prizadevanj za reševanje teh vprašanj. Razvoj sodelovanja kot tudi iskanje rešitev za odprta vprašanja mora biti v skladu z načeli sklepnega dokumenta iz Helsinkov.

Josip Vrhovec je Petra Mladenova povabil naj obišče Jugoslavijo in le-ta je povabilo z zadovoljstvom sprejel. (dd)

DUNAJ — Avstrijski zunanji minister Willibald Pahr bo sprejel danes zjutraj delegacijo SVP iz bocenske pokrajine in delegacijo ljudske stranke iz Severnega Tirola. Na dnevnem redu je proučitev trenutnega stanja izvajanja južnotirolskega paketa.

RONALD REAGAN GOST V BELI HIŠI

NEW YORK — Po prisrčnem in prijateljskem srečanju s senatorjem Edwardom Kennedyjem se je Ronald Reagan včeraj sestal tudi s predsednikom Carterjem. V Beli hiši sta se sedanji in novoizvoljeni predsednik pogovarjala o prenosu oblasti, ki se bo končal 20. januarja prihodnjega leta, ko bo Reagan tudi formalno postal predsednik. Na obisku v Beli hiši je novoizvoljenega predsednika spremljala tudi žena Nancy, ki je imela priložnost, da si je s pomočjo sedanje «first lady» ogledala svoje bodoče stanovanje in se seznanila s težavami, ki jo čakajo kot predsednikovo ženo.

Reagan je torej izkoristil svoje potovanje v Washington, da se je sestal s številnimi predstavniki republikanske in demokratske stranke. Po pogovoru s Kennedyjem je le-ta izjavil, da bo pomagal novemu predsedniku pri njegovih naporih za oživitev ameriškega gospodarstva.

Na sliki (telefoto AP) Carter in Reagan s soprogama.

NA SINOČNJEM GLASOVANJU V GENERALNI SKUPŠČINI OZN

111 DRŽAV ZAHTEVALO UMIK IZ AFGANISTANA

NEW YORK — Na sinočnjem glasovanju v generalni skupščini OZN je resolucijo neuvrščenih in držav v razvoju, ki zahteva umik vseh tujih čet iz Afganistana, podprlo 111 držav, 7 več kot na podobnem glasovanju 14. januarja letos. Proti resoluciji je bilo 22 držav, vzdržalo pa se jih je 12.

Tudi na včerajšnji razpravi se je kot rdeča nit vlekla skozi vse govore predstavnikov mnogih držav misel, da ne more biti nobenega opravičila za kakršnokoli posredno ali neposredno zanikanje in še manj preprečevanje pravice vsakega naroda, da sam svobodno odloča o svojem razvoju in usodi.

Stalni predstavnik Jugoslavije v svetovni organizaciji Miljan Komatina je poudaril, da so se neuvrščene države vedno upirale vsem oblikam posredovanja in vmešavanja ter izrecno poudaril, da jih ni mogoče opravičiti z nikakršnimi razlogi. Opozoril je na vedno pogostejšo uporabo sile in dejal, da s tem nastajajo krizna žarišča, ki neposredno ogrožajo mir. Zato zavračamo vsako uporabo sile in v prizadevanjih za politično rešitev vidimo pot za ohranitev popuščanja kot univerzalnega procesa, je poudaril jugoslovanski veleposlanik. Rekel je, da načela politike neuvrščenosti pomenijo bistvo boja za nove mednarodne odnose in da njihovo nespoštovanje slabi ta boj na vseh področjih, vključno na področju popuščanja, razorožitve in nastajanja nove mednarodne gospodarske ureditve.

V sedanjem svetu ni vprašanj, ki bi jih mogli rešiti s silo ali vsiljevanjem tuje volje, je poudaril Komatina in dodal, da mora zato rešitev afganistanske krize zajeti umik tujih enot, pravico afganistanskega ljudstva do samoodločbe in obveznost vseh drugih držav, da se ne bodo vmešavale v njegove notranje zadeve. Poslabšanje razmer na tamkajšnjem območju zahteva, da ta problem obravnavamo z vso odgovornostjo, ker bi v nasprotnem primeru reševanje tega kriznega žarišča postalo vse težje, je rekel Komatina in opozoril na nezamenljivo vlogo Združenih narodov za dosego take miroljubne rešitve.

Podobno so govorili predstavniki vrste drugih neuvrščenih držav, predlog resolucije pa so podprle tudi zahodne države. Proti resoluciji so bile Mongolija, Češkoslovaška, Poljska, Kuba, Vietnam in Demokratični Jemen, ki jo ocenjujejo kot vmešavanje v afganistanske notranje zadeve.

Sodno sporočilo za De Mattea

BOLOGNA — Bolonjski sodniki so izdali sodno sporočilo za bivšega rimskega državnega pravdnika Giovannija De Mattea, ki je že obtožen, razkrivanja uradnih tajnosti. Namestniki državnega pravdnika Persico, Nunziata, Dardani in Rossi trdijo, da je De Matteo obrekoval svojega namestnika dr. Vessichellija, ko je 6. novembra pričal, da mu je sporočil o čem govori sodnik Amato v svojem poročilu o izjavah, ki mu jih je dal Mario Marco Massimi, za katerega trdi fašist Signorelli, da je eden glavnih vodij NAR. Zasliševanja zadnjih dni so dokazala, da De Matteo ni govoril resnice.

SEJA VODSTVA ZVEZE SLOVENSKIH ORGANIZACIJ NA KOROŠKEM

Dunajska vlada se mora resno lotiti obravnavanja manjšinskih vprašanj

Pozitivna ocena jugoslovansko-avstrijskih odnosov Pritisk na Slovence - Zavračanje ponovnega prešteva nja - Angažirana dejavnost Zveze koroških žensk

Dopisnik DELA za Primorski dnevnik

CELOVEC — Ta teden je bila v Celovcu skupna seja upravnega in nadzornega odbora Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, na kateri so razpravljali o razvoju avstrijsko-jugoslovanskih odnosov, o aktualnih vprašanjih manjšinske politike in o nalogah v bližnji prihodnosti.

Po besedah sekretarja ZSO Feliksa Wieserja so na seji pozitivno ocenili razvoj avstrijsko-jugoslovanskih odnosov, ki so čedalje bolj razvejani in segajo na čedalje več področij. Politično ozračje, ki nastaja ob takšni krepitvi stikov med državama, je nedvomno v prid urejanju vprašanj, ki se nanašajo na izpolnitev sedmega člena državne pogodbe. Ugotovili so, da se koroški Slovenci ne vključujejo dovolj aktivno v ta proces in da bi bili podjetnejši v izrabljanju možnosti, ki jih ustvarja meddržavno zbližev anje.

V zvezi z «operativnim koledarjem», ki sta ga osrednji slovenski organizaciji na Koroškem predložili oblastem, so ugotovili, da ima dunajska vlada že dva konkretna predloga v zvezi z reševanjem konkretnih problemov, dve študiji, ki nakazujeta, kako naj bi rešili vprašanje slovenskih dvojezičnih vrtcev (zdaj imajo zasebni status) in kako bi naj zagotovili udeležbo Slovencev v radijskih in televizijskih programih. V kratkem bodo vladi izročili študije o šolstvu, o znanstvenem delu in o gospodarski problematiki Slovencev.

Očitki, da koroški Slovenci ne damo svojih predlogov, kako naj bi ustregli njihovim zahtevam, so torej zdaj brez podlage in ZSO pričakuje, da bodo oblasti kaj ukrenile in se začele s predstavniki narodnostne skupnosti o teh predlogih čimprej pogajati — pogajati o teh predlogih, pa tudi o drugih vprašanjih.

Ocenili so tudi letošnje plebiscitne proslave in ugotovili, da se je nacionalistični korški Heimatdienst tokrat «izkazal» z manj provokativnimi izpadi zoper slovenske sodeželane kot prejšnja leta. To je pripisati dejstvu, da si je koroška deželna vlada tokrat prizadevala omejiti protislovenski značaj plebiscitnega jubileja in odstraniti vidna znamenja šovinistične nestrpnosti. Toda medtem ko je 10. oktober potekal razmeroma mirno, je opaziti, da je Heimatdienst povečal svojo dejavnost na terenu in sicer predvsem na šolskem področju. Nacionalistični krogi si prizadevajo, da bi odpravili dvojezične osnovne šole in slovenske otroke stlačili v nekakšne «centralne šole», jih skratka «getizirali». Tem prizadevanjem se je treba odločno zoperstaviti. Močno se je povečal pritisk tudi na slovenske župnije in vernike, vse več je primerov, ko Heimatdienst skuša odpraviti slovensko bogoslužje v cerkvah.

Na skupnem sestanku upravnega in nadzornega odbora so tudi načelno razpravljali o dvojezičnosti in, kot pravi Feliks Wieser, ugotovili, da «tega v načelu pozitivnega gesla nismo do kraja prediskutirali». Vsekakor je načelo dvojezičnosti sredstvo, s katerim je moč vključevati slovensko politično in kulturno življenje v celotni koroški prostor in zajemati tiste koroške Slovence, ki so jih razmere potisnile v narodnostno obrobje, vendar pa naj bi načelo dvojezičnosti ne pomenilo, da bi naj vse slovenske prireditve potekale v slovenščini in nemščini.

Prihodnje leto bo spet ljudsko štetje (v Avstriji štejejo prebivalstvo vsakih deset let) in to bo nedvomno ponovno razburilo duhove na Koroškem.

Malo upanja je, da bi se avstrijske oblasti odrekle preštevanju Slovencev in pričakovati je, da bodo nacionalistični krogi spet silili Slovence, naj se «statistično odrečejo» svoji narodnosti. Da bi pravočasno izpodbili «rezultate» štetja in pokazali na absurdnost ugotavljanja narodne pripadnosti v deželi, kakršna je Koroška, so na seji razpravljali o možnosti, da bi po objektivnih kriterijih ugotovili, kakšen je narodnostni položaj v deželi. Pokazalo bi se, da so številke ljudskega štetja nerealne, da povpraševanje po «pogovornem jeziku» ne daje objektivne podobe narodnostnega položaja na Koroškem in da so avstrijska ljudska štetja resnično «genocid na papirju», kakor je ugotovil priznani avstrijski strokovnjak za narodnostna vprašanja Theodor Veiter.

Upravni in nadzorni odbor ZSO sta tudi menila, da pripadniki slovenske manjšine premalo izkoriščajo možnosti za vključevanje v obstoječe avstrijske organizacije in inštitucije. V procesu deagrarizacije na Koroškem so številni koroški Slovenci spremenili poklice in žive in delajo v novih sredinah, tam pa je njihove navzočnosti premalo čutiti. Vse slovenske organizacije naj bi navezovale in krepile stike z ustreznimi deželnimi in državnimi organizacijami in tam uveljavljale svoj vpliv. Kot pozitiven primer takšnega vključevanja je Wieser navedel udeležbo Zveze slovenskih žena pri avstrijski anketi o položaju žensk v avstrijski družbi, ki jo organizira članica dunajske vlade državna sekretarka za ženske probleme Johanna Dohnal. Predstavnice Zveze slovenskih žena se bodo z državno sekretarko posebej sestale in ji povedale da imajo Slovenke v sklopu splošnega problema diskriminacije žensk v avstrijski družbi še specifične probleme kot pripadnice narodnostne manjšine.

SLAVKO FRAS

Danes začetek srečanja manjšin na Koroškem

CELOVEC — Danes se v Železni Kapli začne peto srečanje narodnosti sosednih dežel, ki bo trajalo do sobote. Gostitelj srečanja sta tokrat obe slovenski osrednji organizaciji, ki sta poleg zastopnikov Slovencev iz Italije in Madžarske, Italijanov in Madžarov iz Slovenije in Hrvatske povabili tudi organizacije Čehov in Slovakov, Madžarov in Hrvatov iz Avstrije.

Zastopniki manjšin bodo imeli tudi priliko ogleda posameznih ustanov koroških Slovencev, za zaključek srečanja pa koroški deželni glavar Wagner za udeležence prireja sprejem. (Sindok)

PRED 900 DELEGATI IZ VSE KITAJSKE PRIČEL TEŽKO PRIČAKOVAN PROCES

ČANG ČING IN DEVETERICA «ZAROTNIKOV» ODLOČNO ZAGOVARJAJO SVOJA STALIŠČA

Sodišče jim sodi zaradi domnevnega državnega udara in prevzema oblasti po Maovi smrti

PEKING — Najpomembnejši proces v času komunistične Kitajske se je pričel včeraj v sodni palači v središču Pekinga. Pričakovanje kitajskega ljudstva, ko bodo na zatožni klopi sedeli člani «tolpe štirih» in ostali šest zarotniki, je bilo v zadnjih mesecih veliko. Prvotno navdušenje 900-milijonskega prebivalstva pa se je — po poročilih opazovalcev — prav s pričetkom procesa precej razblinilo. Obravnavi je včeraj sledilo okrog 900 delegatov, ki so jih poklicali iz raznih kitajskih dežel, splošno zanimanje pa je usahnilo.

Kitajski zakon pravi, da vsak obtoženec, ki se pojavi na procesu, ni niti kriv niti nedolžen. Proces je le nekako «predsoba» dokončne razsodbe, čeprav so obtoženci domnevni krivci določenega zločina. Krajevno časopisje že dalj časa označuje znamenito deseterico za skrajno zločinsko in sam Zhang Youyu, znan kitajski pravnik, trdi, «da so protirevolucionarni zločini Lin Biaa, Čang Čing in ostalih pajdašev povzročili v državi neprerečunljivo škodo». Podatki govore, da je skupina povzročila smrt 34.274 oseb, preganjali pa so vsaj 700 tisoč Kitajcev.

Skupina se je na včerajšnjem procesu predstavila še kar umirjeno, izstopala je le Maova vdova Čang Čing, ki čeprav so ji morda šteti dnevi, skuša do konca braniti svoja prepričanja. Nastopila je s kitajskim pregovorom «Predno udarite psa, poglejte prej v obraz gospodarju», kar pomeni, da je obsoditi njo isto kot obsoditi Maa. S svoje strani pa je Deng Xiaoping pred dnevi za beograjsko televizijo namignil, «da se ne sme pozabiti vezi, ki so družile Mao Zedonga s «tolpo štirih».

Obtožnica, ki jo je predsednik sodišča prebral ob vstopu deseterice v glavno dvorano sodišča, vsebuje kar 48 obtožb. Najvažnejša med vsemi je nedvomno tista, ki govori o domnevnem državnem udaru in prevzemu oblasti po Maovi smrti z oboroženim spopadom v Šanghaju.

Proces se še nadaljuje, zato tudi razsodba ni še znana. Za deseterico, pet vojaških in pet civilnih oseb, ki so bili aktivni med kulturno revolucijo, in ki so jih sodne oblasti aretirale leta 1976, pa se ne obeta pozitiven obračun.

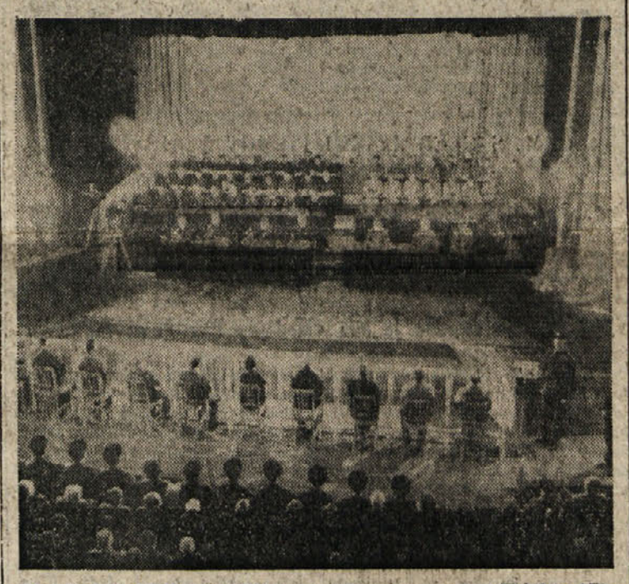

Zasedanje pekinškega sodišča (Telefoto AP)

OB 10-LETNICI SMRTI FRANCETA BEVKA

V Novi Gorici plenum kulturnih delavcev OF

Odprli so dve knjižni razstavi in priredili literarni večer

NOVA GORICA — Na predvečer 8. sklica plenuma kulturnih delavcev OF posvečenega borcu in pisatelju Francetu Bevku je Društvo slovenskih književnikov priredilo v Komorni dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici literarni večer s sodelovanjem slovenskih pisateljev in pesnikov, med katerima sta nastopila tudi naša rojaka pesnika iz Trsta Miroslav Košuta in Marko Kravos, kot gostja pa Desanka Maksimović iz Beograda.

Kot je v uvodnem nagovoru dejal predsednik skupščine kulturne skupnosti Nova Gorica Marjan Tavčar, je 10 let po smrti pisatelj z nezmanjšano močjo prisoten v naši zavesti, ker ga mladina rada bere, ker je zanjo pisal in se ji razdajal celo življenje.

Literarnega večera se je udeležil predsednik plenuma kulturnih delavcev OF Josip Vidmar, predstavniki družbenopolitičnega in kulturnega življenja iz Nove Gorice, častna občana Joža Vilfan in Branko Babič, tajnik ZSKD iz Italije Marko Waltritsch in drugi.

Se pred tem so v prostorih čitalnice Goriške knjižnice, ki nosi Bevkovo ime, predstavili primorski knjižni tisk med obema vojnama, ki obsega okoli 850 del. Ravnatelj knjižnice Jan Zoltan je v predstavitvi poudaril neverjetno literaturno ustvarjalnost ob zapadni meji, v čemer je tudi potrebno iskati odgovor, zakaj je ta narodnostna meja ostala v bistvu nespremenjena skozi cel zgodovinski lok. Razstavljena dela so zbrali po tematskih krogih ter zajemajo leposlovje, tehniko in znanost.

V prostorih Doma krajevnih skupnosti pa sta Jaro Dolar, predstavnik NUK iz Ljubljane ter Tatjana Pregelj pripravila razstavo z naslovom «France Bevk in njegovo delo». Na policah so predstavili vsa v slovenščini in v prevodih objavljena pisateljeva dela ter celo vrsto izvirnih ilustracij njegovih spisov.

Slavnostni del zasedanja se bo pričel danes ob 9. uri, jutri pa bodo kulturni delavci, kot podrobneje pišemo na goriški strani, obiskali zamejske Slovence. (gv)

ALŽIR — Delegacija Zveze socialistične mladine Jugoslavije, ki jo vodi član predsedstva Branko Miljuš, je včeraj odpotovala iz Alžirije na osvobojeno ozemlje v Zahodni Sahari, kjer se bo mudila na obisku na vabilo mladine fronte Polisario.

Jugoslovanski mladinci so končali obisk v Alžiriji, v okviru katerega so se pogovarjali s predstavniki narodne unije alžirske mladine

NA VČERAJŠNJI SEJI

Deželni svet je z večino glasov sprejel zakon o reformi psihiatričnega skrbstva

Tudi univerzitetno psihiatrično kliniko uvrstili med decentralizirane enote nove psihiatrične strukture v tržaški pokrajini in v deželi Furlaniji-Julijski krajini

Deželni svet je na včerajšnji seji z večino glasov odobril zakonski osnutek štev. 197 o reformi psihiatričnega skrbstva, s katerim je dežela prevzela to službo, kot predvideva vsedržavna psihiatrična reforma iz leta 1978. Proti zakonskemu osnutku sta glasovali svetovalski skupini DP in PDUP, neofašisti so se vzdržali, ostale politične skupine pa so ga podprle. Zakonski osnutek je bil sprejet z veliko zamudo, saj je državni zakon nalagal deželni upravni, naj že z začetkom leta 1979 prevzame pristojnosti o psihiatrični oskrbi

Znano je, da je bil zakonski osnutek pred približno letom dni zavrnjen zaradi nasprotujočih si stališč krščanske demokracije in LpT na eni strani ter levice in ostalih strank na drugi strani glede vloge, ki bi jo morala imeti psihiatrična klinika tržaške univerze kot decentralizirana enota psihiatrične strukture v pokrajini in v naši deželi. Rezultat tega različnega gledanja na vprašanje je bila zavrnitev enega temeljnih členov zakonskega osnutka, zaradi česar je bil zakonski predlog v celoti avtomatično zavrnjeno. K temu gre dodati, da se je skupščina pred letom dni lotila vprašanja reforme psihiatrične oskrbe v najbolj kritičnem obdobju politike solidarnosti, ko so bili odnosi med KD na eni strani in vsemi ostalimi strankami na drugi strani zelo napeti. Razpravo o psihiatrični reformi so nekatere politične sile izkoristile kot orodje pritiska na krščansko demokracijo, stranko relativne večine, in jo praktično prisilile, seveda na osnovi tudi drugih argumentov, da je pristala na razširitev deželnega odbora, potem ko je politika deželne solidarnosti dokončno propadla.

V zakonskem osnutku, ki je bil včeraj v razpravi, je sedanja večina, ki jo poleg KD sestavljata še PSI in PRI, ponovno predlagala dobesedno enako besedilo, ki je bilo pred letom dni zavrnjeno: tribarvna večina je predlagala, da bi bilo treba izvajati psihiatrično reformo v sodelovanju s psihiatrično kliniko tržaške univerze. Predlog je bil tokrat sprejet skoraj soglasno, kakor tudi vsi ostali člani. Sicer pa je treba dodati, da je bila tako splošna razprava, kot razprava o posameznih členih in amandmajih v zelo umirjenem tonu in v popolnem nasprotju s tonom diskusije in z vzdušjem pred letom dni. Razživila jo je le razprava o vlogi psihiatrične klinike, oziroma o vprašanju, ali sta študijski in raziskovalni dejavnosti povezani tudi s skrbstveno dejavnostjo klinike.

Dvostranska razprava je tudi pokazala, da je delo, ki ga je na tem področju opravil Franco Basaglia, pustilo globoke sledove. Če izvzamemo poseg bivšega fanfanijevca Bologne, ki je pred dvema letoma okrepil Listo za Trst, so vsi svetovalci podčrtali važnost novega načina pristopanja k vprašanju umskega zdravja, ki ga je uvedel prav Basaglia. Pomenljivo je tudi dejstvo, da je pristojni odbornik Antonini v imenu deželnega odbora sprejel predlog komunističnega svetovalca Tonela, ki je predlagal, da bi dežela vsako leto podelila tri štipendije študentom psihiatrije, v spomin na psihiatra Basaglio, ki je s človeškim pristopom k vprašanju umsko bolnih odprl novo obdobje na tem področju.

Načrti za vključevanje handikapiranih

Kot je bilo lansko leto proglašeno za mednarodno leto otroka in letošnje za mednarodno leto ostarelih, tako bodo po sklepu Organizacije združenih narodov proglasili leto 1981 za mednarodno leto handikapiranih. Nekateri dejavniki, ki jim je ta problematika pri srcu in bi radi prispevali nekaj konkretnega na področju družbenega vključevanja handikapiranih, so že sprožili določene pobude. Najvidnejši primer prihaja s seje rajonskega sveta za staro mesto, ki je bila v sredo in ki so se je udeležili predstavniki še štirih drugih rajonskih svetov, pokrajinska odbornika Bran in Cannone, občinska odbornica Frausin, predsednik Zdravstvenega konzorcija Pessato in razni drugi socialni in zdravstveni operaterji s Tržaškega.

Glavna sklepa, ki sta izšla s te razširjene seje, sta odprava «arhitektonskih ovir», ki preprečujejo handikapiranim dostop v razne javne prostore in odprava oddelka za možganske poškodbe v otroški bolnici Burlo Garofalo. Namesto tradicionalnega zapiranja handikapiranih med štiri zidove bolnice, bi jih bilo treba razmestiti po posebnih stanovanjih, to so naredili za umske bolnike. Za uresničitev načrtov bo treba seveda veliko truda, treba je pa reči, da vlada med ljudmi, ki so se udeležili seje rajonskega sveta, dokajšen optimizem.

ACLI proti podražitvi avtobusnih vozovnic

Tržaška sekcija Krščanskih združenj italijanskih delavcev (ACLI) je sinoči izdala poročilo, v katerem zavzema odločno odklonilno stališče do napovedanih novih podražitev vozovnic v mestnem in primestnem avtobusnem prometu. Organizacija ugotavlja, da bi nova podražitev prizadela predvsem revnejše sloje prebivalstva, tako zlasti številno kategorijo upokojencev, in to v trenutku, ko stopajo v veljavo višje tarife tudi za telefon, električno energijo in medmestne prevoze. Poročilo nadalje naglaša, da je ACT opravičila zadnjo podražitev z nujnostjo izboljšanja prometnih storitev, do česar pa vse do danes ni prišlo: ob prometnih konicah so mestni avtobusi še vedno natrpani, v večernih urah pa vozi po tako zredčenem urniku, da je treba nanje čakati daljši čas, in to tudi v mrazu in dežju, saj marsikje niso postavili potrebnih čakalnic. Na koncu poročilo poziva tržaško občino, naj vendar uvede večkrat obljubljen preustroj v mestnem avtobusnem prometu.

S SEJE MILJSKEGA OBČINSKEGA SVETA

Prizadevanja za rešitev hude gospodarske krize

V ospredju je seveda vprašanje ladjedelnice Alto Adriatico, ki se nikakor ne more izkopati iz krize

Zaskrbljenost zaradi hude gospodarske krize, ki je še najbolj prizadela krajevno ladjedelstvo, in proučitev predlogov, na osnovi katerih premostiti tako krizno stanje, sta bili glavni točki zadnjega zasedanja milanskega občinskega sveta.

Po odgovorih predstavnikov občinskega odbora na vprašanja in interpelacije, je miljska občinska skupščina razpravljala o dveh resolucijah, ki sta jih predložili Lista Frausin in Lista za Milje. Prva se je podrobneje dotaknila vprašanja ladjedelstva v miljski občini, še posebej pa ladjedelnice Alto Adriatico, ki že dalj časa preživlja hudo krizo, iz katere je kljub številnim posegom in prizadevanju občinskih upraviteljev težko najti pozitivno rešitev. Resolucija, ki jo je orisal svetovalec Menegazzi ,je bila z manjšimi dopolnitvami soglasno sprejeta. Z njo se občinski upravitelji obračajo na pristojne organe, od katerih zahtevajo čimprejšnjo rešitev tega vprašanja; podrobneje zahtevajo, naj odgovorni organi pozitivno rešijo vprašanje ladjedelnice Alto Adriatico tudi na osnovi področnega načrta: istočasno zahtevajo, da je treba miljski ladjedelnici zagotoviti zadostno število naročil, tako da bi ji zagotovili delo vsaj za nekaj mesecev prihodnjega leta, med katerimi bi bilo treba najti dokončno rešitev temu vprašanju.

Druga resolucija — predložila jo je Lista za Milje — pa je obravnavala vprašanje kontingentov raznih vrst blaga, ki naj bi bili na razpolago kupcem iz miljske občine po znižanih cenah. K temu je treba dodati, da je Lista za Trst že pred časom zahtevala, naj bi tržaška pokrajina prejemala količino blaga po znižanih cenah: praktično je zahtevala, da bi bili tudi Tržačani deležni tistih davčnih olajšav pri nakupovanju nekaterih vrst blaga in proizvodov, kot so jih deležni prebivalci iz goriške pokrajine. O tej resoluciji se je razvila široka razprava, ki se bo zaključila šele na prihodnji seji skupščine. Lista Frausin je namreč predlagala, da bi bilo treba najprej podrobneje proučiti in pozitivno rešiti nekatera druga vprašanja, kot n.pr. vprašanja zaposlitve, stalnega naraščanja cen, ladjedelstva, vloge državnih udeležb itd. in šele nato pristopiti k temu problemu. Zaradi tega je bila razprava o tem vprašanju odložena na prihodnjo sejo.

PD RDEČA ZVEZDA

vabi vse člane in prijatelje na

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo danes, 21. novembra, ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu.

● **Z odlokom** je tržaška občina preklicala prepoved parkiranja v Ul. Geppa in Ul. Filzi in uvedla nov parkirni prostor v Ul. Filzi, med Ul. Lavatoio in Ul. Galatti.

SLOVENSKI ŠOLNIKI PRED NOVO NALOGO

PRIHODNJI TOREK VOLITVE V DEŽELNO ŠOLSKO KOMISIJO

Sindikat slovenske šole je predstavil enotno kandidatno listo, na kateri so štirje šolniki s Tržaškega in dva z Goriškega

V torek, 25. novembra, bodo slovenski šolniki na Tržaškem in Goriškem volili svoje predstavnike v deželno šolsko komisijo. To je dejansko najvišji šolski organ za Slovence v Italiji, ki ima posvetovalne pristojnosti in se obnavlja vsaki dve leti. Deželno komisijo je predvidel tako imenovani zakon Belci - Škerk, ki je bil sprejet leta 1973. Večkrat je bila pred tem poudarjena potreba, da se za slovensko šolstvo imenuje višji šolski funkcionar, namesto tega pa je zakon postavil posebno komisijo, ki jo sestavljajo šolski skrbnik v Trstu, šolski skrbnik v Gorici, dva šolska ravnatelja, šolski nadzornik, didaktični ravnatelj, profesor srednje šole, profesor višje srednje šole in pet slovenskih članov, ki jih imenujeta tržaški in goriški pokrajinski svet. Deželna komisija dejansko posreduje višjemu skrbniku za deželo Furlanijo - Julijsko krajino svoja mnenja glede vprašanj, ki zadevajo delovanje slovenskih šol.

Prihodnji torek bodo torej nove volitve v deželno komisijo. Goriško in tržaško tajništvo Sindikata slovenske šole je v ta namen že sestavilo enotno kandidatno listo, na kateri so štirje tržaški in dva goriška šolnika. Za učitelje kandidira Anton Korošec iz Gorice, za didaktične ravnatelje Stanislav Skrinjer iz Trsta, za profesorje srednjih šol Kazimira Paulin iz Gorice, za ravnatelje srednjih šol Edmund Žetko iz Trsta, za profesorje višjih srednjih šol Samo Pahor iz Trsta in za ravnatelje višjih srednjih šol Egidij Košuta. Volitve bodo potekale na posameznih šolah. Sindikat slovenske šole poziva vse šolnike, da se volitev udeležijo.

Jutri zaključek II. konference o luki

Po dvodnevni razpravi o glavnih problemih naše luke na ravni komisij, se bo danes na pomorski postaji nadaljevala II. konferenca o pristanišču z nastopom predsednikov treh komisij, ki bodo poročali o rezultatih omenjene razprave. Konferenca se bo nadaljevala jutri s splošno razpravo, nakar bodo predstavniki luške ustanove, pristaniških delavcev, sindikalnih organizacij in koristnikov storitev tržaške luke povzeli sklepne misli. Konferenca se bo zaključila v večernih urah.

Seja sveta za zahodni Kras

Občinska uprava ne deluje tako kot bi morala. In ena od vrzeli so prav rajonski sveti, ki zaradi skoraj popolnega nezanimanja občinskih oblasti ne razpolagajo še danes, po več kot dveh letih obstoja, s tistim, kar jim pritiče. Zaradi nezanimanja ali celo iz malomarnosti, se občinskim uslužbencem ni vzljubilo, da bi poslali rajonskemu svetu za zahodni Kras pomembnih dokumentov, ki zadevajo popravke variante št. 25 regulacijskega načrta in o katerih bi moral svet v sredo med redno sejo zavzeti svoje stališče glede problema.

Zavlačevanje in neresnost tržaške občine sta postali tako praksa tudi kar zadeva te decentralizirane organe. Niti najrazličnejši protesti pri občinski upravi ne dosežejo zaželenega namena.

Drugi važen problem, ki zaskrblja svetovalce pa je vprašanje vsakoletnih ljudskih skupščin, med katerimi bi morali člani rajonskih svetov prikazati «vsakoletni prideleK». Pred letom dni, ko je svet za zahodni Kras sklical tozadevno skupščino, se je je udeležilo sila malo vaščanov. Problem je menda v pomanjkljivem obveščanju. V tem smislu je svet v sredo na seji sklenil, da bo že v kratkem ustanovil poseben koordinacijski odbor, v katerem bodo zastopani predstavniki vseh strank in ki bo v najkrajšem sestavil dvojezični bilten, ki bo v jasni obliki vseboval delovanje rajonskega sveta v zadnji mandatni dobi.

Lutkovno gledališče Jože Pengov navdušilo naše mlado občinstvo

Prijetne in razigrane občutke, ki jih dobra in lepo uprizorjena otroška igrica vtisne tudi odraslemu gledalcu, je včeraj, ob povratku z lutkovne predstave v openskem Prosvetnem domu, spremljala misel, da je v našem zamejskem kulturnem prostoru vse premalo takšnih priložnosti. Ob skoraj popolni odsotnosti vsakršne lutkovne tradicije pri nas ni na obzorju še nobene stvarne pobude, kljub obetavnim napovedim z raznih strani. Praznino krijemo z občasnimi gostovanji iz matične domovine, s čimer pa se ne moremo še zadovoljiti, čeprav so te predstave običajno na visoki kulturi ravni, saj je slovenska lutkovna šola zelo razvita. To nam je včeraj spet dokazalo lutkovno gledališče iz Ljubljane, ki nosi ime enega največjih lutkarskih umetnikov Jožefa Pengova. Uprizorilo je lutkovno igrico Daneta Zajca «Petelin se stavi», s katero je prepotovalo že vso Slovenijo in s katero je pred kratkim gostovalo celo med jugoslovanskimi zdomci na Švedskem. Povsod je lutkovna skupina, ki jo sestavljajo ražiserka Helena Zajc in igralci Vera Perova, Srečo Špik in Zdenko Majaron, navdušila mlade gledalce. Tako je bilo tudi z včerajšnjima dvema predstavama v openskem Prosvetnem domu, ki ju je omogočilo domače kulturno društvo Tabor ob sodelovanju obeh openskih slovenskih šolskih ravnateljstev ter združenj staršev. Domiselni zgodbici o razstavljenem petelinu, ki pred jutranjim budilnim opravilom in ob številnih dogodivščinah z drugimi živalicami sestavlja svoje ude, je treba prišteti zabavno interpretacijo igralcev ter zlasti čudovite lutke, ki že same na sebi vzbujajo neverjetno zanimanje in navdušenje malčkov.

Lutkovno igrico bodo ljubljanski gostje predstavili danes še enkrat na Opčinah (ob 8.30 v Prosvetnem domu) in ob 11. uri v Kulturnem domu na Proseku. Omeniti moramo še to, da je včerajšnjima predstavama sledil razgovor z otroki, ki jih je zelo zanimalo, kako so izdelane lutke. Na začetku pa je prisotne pozdravila režiserka Helena Zajc, zahvalil pa se ji je ter lutkovno gledališče še povabil v goste didaktični podravnatelj Bruno Kralj.

Na slikah: prizor lutkovne predstave (zgoraj) in mladi gledalci pozorno sledijo dogajanju na odru. (spodaj)

Odložen aktiv slovenskih komunistov

Napovedani aktiv slovenskih komunistov, ki ga je sklicala tržaška federacija stranke in ki bi moral biti jutri zvečer v Boljuncu, je odložen na petek, 28. novembra, ob 18. uri v istih prostorih.

● **Deželna komisija za promet,** ki ji predseduje svetovalec Tarondo, se je včeraj sestala na posebni seji, na kateri je obravnavala načrt o letalskih zvezah v Italiji, ki ga je izdelala strokovna komisija, ustanovljena v okviru ministrstva za promet. O načrtu je uvodoma poročal pristojni odbornik Rinaldi. Komisija, ki se bo ponovno sestala v prihodnjih dneh, je zadolžena, da izdela o omenjenem načrtu svoje mnenje.

CIKLUS GLEDALIŠKIH FILMOV V ARISTONU

Konflikt med religioznim in novim laičnim svetom

Prvi film na sporedu je bila «Medeja» Pier Paola Pasolinija

Z včerajšnjo predstavo Pasolinijeve «Medeje» se je v kinu Ariston pričel ciklus gledaliških filmov, ki ga je organizirala tržaška pokrajina v sodelovanju z mestnimi gledališči in z Aristonom, ki se že leta uspešno bavi z umetniškimi filmi.

Ni naključje, da je ciklus gledaliških filmov (tako imenujemo tiste filme, ki so zgrajeni na podlagi gledališkega teksta) pričel prav Pier Paolo Pasolini z Euripidovo «Medejo». Pasolini se je v svojem režiserskem delovanju stalno skliceval na gledališče. Sam priznava velik pomen gledaliških avtorjev v svoji režiserski ustvarjalnosti. Tudi v njegovem političnem načrtu je imelo gledališče prvo mesto. To kar je imenoval «kulturni obred», naj bi postala stična točka med intelektualcem in delavskim razredom. Ne smemo pri tem pozabiti na del Pasolinijeve produkcije, ki obsega zgolj gledališke tekste. Med temi smo si njegove zadnje delo «Calderona» lahko ogledali tudi v Rossettiju v pretekli gledališki sezoni.

Pasolini se je začel ukvarjati z gledališkimi filmi konec šestdesetih let. Leta 1967 se je lotil Sofoklejevega «Kralja Ojdipa», tri leta kasneje pa Euripidove tragedije «Medeje». «Medejo» je seveda podal v posebni luči; čeprav je obdržal originalni duh življenjske tragedije, je precej razločno razdelil film na dvoje. Dve glavni težnji se stalno prepletata: gola filozofija in ljubezenska zgodba. Obedve sta enako važni, kljub temu ima vsaka svoj pomen. Film se prične prav z razlago filozofije življenja, ki jo Kentaver posreduje mlademu Jazonu. Pastelno nežne barve gradeške lagune uokvirjajo Jazonovo spoznavanje lastne usode, medtem ko tvorijo turške planote okolje, v katerem se odvija življenje Medeje. Medeja živi v svetu, ki je bil ves prežet z verO, s tradicijo, celo z nadnaravnim svetom, s katerim je lahko povezano primitivno malikovanje sonca in zemlje Od takega sveta bo morala Medeja stran v trenutku, ko se bo polastila zlatega runa in ga poklonila Jazonu. Prišla bo v nov, Jazonov svet, v Korint, kjer se bo njeno življenje končalo s tragično odločitvijo, da si v plamenih vzame življenje skupaj s sinovoma. Kot osnovo tragedije materine ljubezni postavi Pasolini temeljno resnico, ki je vsaj na videz precej abstraktna. Med starim, religioznim svetom in novim, laičnim pride nujno do odločilnega spopada, v katerem večno zmaga novo, čeprav je taka zmaga lahko zgolj formalna.

V filmu, kot je «Medeja», pa ne moremo mimo scenografije ali bolje ambientacije in kostumov. Dober del intimne, a obenem vesoljne tragedije Medeje in Jazona je Pasolini izrazil s fotografijo, z uporabo primernih pravljičnih ambientov, ki pa niso nikoli nenaravni, nasprotno, so celo gledalci domači. Tako na primer že omenjena gradeška laguna ali gotsko pokopališče v Pizi, ki predstavlja Korint, medtem ko je za obzidje mesta uporabil zapuščeno trdnjavo v vuščavi. Poleg narave, ki je v filmu ena izmed protagonistov, se je Pasolini spretno posluževal barvnih efektov, posebno v kostumih, ki kljub svojim kričečim barvam ne motijo naravne harmonije. Tudi igralci so del velikega estetskega programa, ki ga je Pasolini v tem filmu uresničil. Za poosebljenje lika Medeje ne bi mogel Pasolini izbrati primernejše igralke kakor Maria Callas, pa tudi ne boljšega filozofa — Kentavra kot Laurenta Terzieffa.

(eva)

Čestitke

Danes praznuje svoj god naša teta MARIJA, vse najboljše ji želita nečaka Valter in Andrej Ban.

Danes praznuje 17. rojstni dan ROBERT DEVETAK. Mnogo zdravja in sreče ter uspehov v šolI mu želijo teta Mara, stric Jurij in družina Urdih.

Danes je upihnil 2. svečko naš ALEN. Vse najboljše mu želije mama, očka, nona in nono, še posebno pa nona Avrelija, nono Luciano in teta Rosana.

V SREDO ZVEČER MED REDNIM OBHODOM

Zasledovanje tatu po mestnih ulicah

Policijski agent je za bežečim fantom streljal v zrak, potem pa ga je na Trgu Sansovino tudi ujel

Pod vodstvom «letečega» in povsod prisotnega marešala Luciana Scozzaia (v preiskavi o kokainu je največje breme padlo prav na njegova ramena) so policijski agenti ujeli v sredo zvečer tatova, ki so ju že dalj časa iskali.

Agenti letečega oddelka so med rednim nočnim obhodom opazili v Ulici Grossi skupino mladih, med katerimi so prepoznali 19-letnega tatu Antonia Busetta Pitacca. Medtem ko so ga agenti ustavili in so ga spravili v svoj avto, se je eden od skupine pognal v beg in sicer proti Trgu Sansovino. Policaj Ettore Leghezza ga je zasledoval in je pri tem svarilno ustrelil v zrak, preden mu je uspelo bežečega na Trgu Sansovino končno ujeti.

Ugotovili so, da gre za 19-letnega Roberta Pantalea, doma v Ulici Grego 9, za katerega je krajevno državno pravdništvo izdalo zaporni nalog. Pantaleo je bil namreč obsojen na 4 mesece zapora in na manjšo denarno kazen zaradi večkratne tatvine v obtežilnih okoliščinah.

Pantalea so brez nadaljnjega aretirali, medtem ko so Busetta zadržali na zasliševanju na kvesturi.

Včeraj popoldan pa so agenti prometne policije ujeli še dva tatova. Podčastnik prometne policije je na Opčinah, v bližini Obeliska, opazil alfetto modre barve, ki je zavozila v jarek, v njej pa je videl štiri mlade. Nemudoma je obvestil centralo, še posebej, ko je videl, da so mladi, med katerimi je bilo dekle, bežali.

Kasneje so fanta, za katerega se je izkazalo, da sta jugoslovanska državljana in mladoletna, presenetili, medtem ko sta v bližini štopala. Za ostalima dvema pa so agenti izgubili vsako sled.

Ugotovili so, da je bil avto s tržaško registracijo 193572 ukraden (malo prej je lastnik prijavil tatvino na kvesturi), prI fantih so našli tudi malenkostno dozo hašiša.

● **Drevi ob 18. uri v dvorani v Ul. Madonnina 19** bo komunistični senator Nevio Felicetti vodil javno razpravo na temo: «Pobude KPI na področju zavarovanj».

Nova delovna pogodba na področju gradbeništva

V sredo so se uspešno zaključila pogajanja med Zvezo tržaških radbincev in sindikalno organizacijo, ki združuje delavce s področja gradbeništva. Pogajanja so se zaključila s podpisom nove delovne pogodbe, ki bo tako nadomestila pogodbo iz leta 1979. Na pogajanjih so se nadalje dogovorili o stalnih stikih med delodajalci in sindikalnimi zastopniki gradbenih delavcev, o skupnih prizadevanjih za strokovno izobraževanje mlade delovne sile in razširitev nekaterih storitev v korist delavcem, predvsem kar zadeva poslovanje menz.

Drevi v Saležu občni zbor PD Rdeča zvezda

V društvenih prostorih v Saležu, bo drevi, ob 20.30 redni občni zbor prosvetnega društva Rdeča zvezda, na katerem bodo podali obračun dveletnega delovanja. V prvi vrsti velja omeniti, da je društvu uspelo pritegniti k sodelovanju veliko mladine iz zgoniške občine in prav drevi bodo v sklopu društva ustanovili samostojni mladinski odsek.

Včeraj so v prostorih Ljudske knjižnice v Ul. Teatro romano 7 odprli razstavo o mestni četrti Sv. Vid. Razstavo sestavljajo fotografije raznih zgradb, vil in objektov, ki so bili v tej mestni četrti v preteklosti. Pripravila jo je Ljudska knjižnica v sodelovanju z mestno knjižnico Hortis. Razstava na sicer zanimivo temo pa je za gledalca precej nezanimiva, tako vsebinsko kot v načinu prikazovanja. Ob tej priložnosti so tudi predstavili knjigo «San Vito», ki sta jo sestavila Alfieri Seri in Sergio degli Ivanissevich.

Z vespo v parkiran avto

Včeraj zvečer se je v Ulici Paisiello, v višini hišne številke 7, ponesrečil 39-letni Franco Brun iz Ul. Puccini 66. Brun se je iz vzrokov, ki jih je potrebno še ugotoviti, zaletel s svojo vespo 150 v parkiran fiat 131, potem pa se je odbil še v drug avto.

V padcu je utrpel razne poškodbe v glavo, tako da se bo moral zdraviti 15 dni.

ZARADI PETROLEJSKE KRIZE

MED ENERGETSKIMI VIRI PREMOG SPET V OSPREDJU

Nova vloga tržaške luke pri oskrbovanju zaledja? V tem primeru bi tukajšnji ladjedelski obrati lahko zgradili tudi potrebne šlepe

Petrolejska kriza je ponovno ovrednotila nekdanji tradicionalni vir energije: premog. Izkoriščanje premogovnikov, tudi tistih, ki so bili pred časom na meji rentabilnosti, je znova postal imperativ za številne države uvoznice nafte. Povratek k premogu, naglašajo strokovnjaki, je danes toliko lažji, ker so se med tem časom uveljavile nove tehnologije, tako postopek vplinjevanja določenih vrst premoga, speljava prvih premogovodov, itd.

Nekatere države v Evropi pa so odvisne od tujine bodisi kar zadeva potrošnjo nafte, bodisi kar zadeva premog. V takih primerih je pričakovati, da se bo njihov uvoz v prihodnje preusmeril v čedalje večji meri z nafte na premog in prav ta nova težnja naj bi zagotovila nov razmah poslovanja v tržaškem pristanišču. Med svojim nedavnim obiskom v našem mestu, je namreč minister za trgovinsko mornarico Compagna med drugim dejal, da obstaja načrt, po katerem naj bi Trst postal glavno pristanišče na Jadranu za dovoz premoga v nekatere države srednjeevropskega zaledja. V ta namen bi bilo treba pripraviti posebne tehnične strukture, kolikor bi se zamisel uresničila, pa bi dovoz premoga zagotovil nova naročila tudi tukajšnjemu ladjedelništvu. Premog bi namreč dovažali iz čezmorja le z večjimi ladjami, tovor pa bi morali nato spraviti na kopno s pomočjo motornih šlepov, ki bi lahko pristajali tudi ob pomolih, ob katerih je morje razmeroma plitvo. Konkreten primer bi bil dovoz premoga s šlepi v Tržič, če bi se tudi tamkajšnja elektrarna preusmerila na cenejši premog. Takih šlepov je danes v prometu premalo, kar velja še zlasti za Jadransko morje, in zaradi tega so nekateri opazovalci prepričani, da bo nova «premogovna revolucija» zagotovila novega elana tudi tukajšnjim ladjedelniškim obratom.

NA POBUDO ODDELKA ZA STARO GLASBO PRI GM

Srečanja z izdelovalci kljunastih flavt

Na svetovni ravni zanimanje za staro glasbo izvira iz kljunaste flavte. Že v romantiki so se razni glasbeniki začeli zanimati za originalne inštrumente iz prejšnjih stoletij in to zanimanje je prav kmalu navdušilo precej ljudi. Začeli so prebirati razprave tedanjih glasbenih kritikov, natančne dokumentacije, zbirati in restavrirati originalne inštrumente. Seveda so bili ti inštrumenti (kljunaste in prečne flavte, viole, lutnje, čembali itd.) večkrat precej pokvarjeni in razmeroma malo je bilo takih, ki so se ohranili v dobrem stanju. Od tod izvira izdelovanje starih inštrumentov po originalnih primerkih in tako je leta 1919 Arnold Dolmetsch izdelal prvo flavto. Od tedaj dalje se to izdelovanje vedno bolj izpopolnjuje, cilj izdelovalcev je ta, da ne posnemajo, oziroma točno vonaredijo le zunanjost originalnega inštrumenta ampak dosežejo tudi njegovo zvočnost in ohranijo tako njegove prvotne značilnosti.

Kot zanimanje za staro glasbo v svetovnem merilu v glavnem izvira iz kljunaste flavte, prav tako se je oddelek za staro glasbo pri GM razvil iz razreda za bloKflavto. Začel je delovati pred tremi leti kot vokalno-inštrumentalna skupina pod vodstvom Dine Slame in Miloša Pahorja, repertoar zajema skladbe iz renesanse in baroka, pri izvajanju skladb se poleg kljunastih flavt poslužujejo tudi prečnih flavt, viol in čembala. Ta oddelek za staro glasbo skuša privabiti mladino in vse ljubitelje glasbe k poznavanju in izvajanju stare glasbe, v ta namen prireja vsako leto tudi vrsto predavanj.

Letošnja predavanja bodo obravnavala v glavnem kljunasto flavto Na prvem predavanju, ki bo v nedeljo, 23. t.m., bo prisoten Američan Bob Marvin, svetovno znani izdelovalec renesančnih kljunastih flavt Marvin se že vrsto let zanima za renesančne inštrumente in zato je praktično obredel vse evropske muzeje in natančno izmeril ohranjene originalne primerke. Predvideti je, da bo to srečanje izredno zanimivo.

Na naslednjih dveh predavanjih se bodo udeleženci seznanili z Angelom Zanolijem, kot Marvin se tudi Zanioli ukvarja z izdelovanjem kljunastih flavt. Zanioli bo na svojem prvem predavanju, t.i 30. nov., govoril o problemih, ki nastajajo pri izdelovanju kljunastih flavt po originalnih primerkih, na naslednjem predavanju, t.j. 7. decembra, bo pa podal pregled zgodovine flavte v upodabljajoči umetnosti.

Predavanja bodo v prostorih Glasbene matice, Ul. R. Manna 29 ob 10.30. ES

Šolske vesti

Odbor za bralno značko vabi predstavnike posameznih osnovnih in srednjih šol na sestanek, ki bo danes, 21. t.m., ob 16.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20/II. Zaželena čimvečja udeležba.

Ravnateljstvo Državnega poklicnega zavoda za industrijo in obrt sporoča, da bo v ponedeljek, 24. novembra, ob 17. uri roditeljski sestanek na sedežu šole (Ul. San Cilino 16). Vabljeni vsi starši.

Prosveta

Lutkovno gledališče «Jože Pengov» iz Ljubljane gostuje danes, 21. t.m., ob 8.30 v Prosvetnem domu na Opčinah in ob 11. uri v Kulturnem domu na Proseku.

PD Rdeča zvezda obvešča svoje člane in prijatelje, da je v teku nabiralna akcija za nakup novih oblek pevskemu zboru.

Prispevki

Namesto cvetja na grob pok. Mare Starc daruje Iva 10.000 lir za spomenik padlim v NOB s Kontovela.

V spomin na dragega nonota Benedikta Godino in drago šantlo Magdo Gregorič daruje družina Melite Pregarc 10.000 lir za Glasbeno matico.

Ob 24. obletnici smrti nepozabnega moža in očeta Silvestra Pregarca daruje družina 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Igorja Grudna daruje družina 30.000 lir za Dijaško matico.

Ob 2. obletnici smrti drage none Marije Regent vd. Gerlanc darujeta Sonja in Stevo Zahar 10.000 lir za osnovno šolo v Borštu.

V spomin na Angela Žerjala daruje žena Antonija 5.000 lir za Zvezo borcev v Boljuncu in 5.000 lir za KD «France Prešeren».

21. 11. 1972 — 21. 11. 1980

Ob 8. obletnici smrti naše drage žene, mame, sestre in none

ALBINE GRGIČ

se je spominjajo

mož Pepi, brat Viktor z družino, sinova Zoro in Luciano, snaha Miranda, vnuki Franko, Pavla in Martina ter drugo sorodstvo

Padriče, 21. novembra 1980

Gledališča

SSG

Danes, 21. t.m., ob 19.30 bo Slovensko stalno gledališče iz Trsta gostovalo v Kranju, v nedeljo, 23. t.m., ob 15.30 pa v Mestnem gledališču v Ljubljani s Pirandellovo komedijo «Človek, zverina in čednost».

AVDITORIJ

Danes, 21. t.m., ob 20.30 za ciklus «Štirje italijanski avtorji» druga predstava «Eros e Priapo» Carla Emilia Gadda s Patrizio De Claro. Informacije in abonmaji pri osrednji blagajni v Galeriji Protti ter pri blagajni gledališča Rossetti pred pričetkom predstav.

• • •

V nedeljo bo ob sodelovanju s tržaškim sedežem RAI in deželnim Teatrom Stabile ter gledališčem Verdi drugo srečanje v okviru novega cikla. Po začetku z Vivaldijem se bo predstavil pihalni ansambel gledališča Verdi pod vodstvom Sergia Siccardija, ki se je že uveljavil v preteklih letih. Na programu so izvirna dela za tovrstne ansamble Johanna N. Hummla, Donizettija in Ludwiga van Beethovna. Ansambel sestavljajo člani Verdijevega orkestra, ki so se združili pred dvema letoma za izvajanje pomembnih del iz komornega repertoarja, ki se poredkeje pojavljajo v koncertnih dvoranah.

Za nedeljski koncert je prodaja vstopnic po enotni ceni 1.000 lir pri blagajni v Pasaži Protti.

VERDI

Danes ob 20. uri četrta predstava Rossinijeve opere «Pepelka». Red B/F.

Kino

Ariston 16.30 «Selvaggina di passo». Režija Fass Binder. Barvni film.
Nazionale Zaprto.
Eden 16.30 «Ho fatto splash». Maurizio Michetti. Barvni film.
Ritz 17.00 «L'aereo più pazzo del mondo». Barvni film za vsakogar.
Excelsior 16.30 «Tranquille donne di campagna». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Grattacielo 16.00—22.15 «Mia moglie è una strega». Renato Pozzetto, Eleonora Giorgi. Barvni film.
Fenice 16.00 «Fico d'India». Renato Pozzetto. Barvni film za vsakogar
Mignon Zaprto.
Filodrammatico Zaprto.
Aurora 16.00 «Zucchero, miele e peperoncino». R. Pozzetto, E. Fenech, P Franco Barvni film.
Cristallo 16.00 «American Gigolò». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18 letom
Vittorio Veneto 16.15 «La vera storia della monaca di Monza». Z. Kerova, M. Cutini. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Capitol 16.30 «Cot dow — dimensione O». Barvni film za vsakogar.
Moderno 16.30 «L'ultima coppia sposata». Barvni film za vsakogar.
Volta 17.00 «La porno - vergine». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

EPHRAIM KISHON

BIL JE ŠKRJANEC

(vesela žaloigra v dveh delih)

jutri, 22. novembra, ob 19. uri

PD SLAVEC
Ricmanje - Log

priredi 22. in 23. novembra v Kulturnem domu v Ricmanjih

II. RAZSTAVO DOMAČIH VIN

Poskrbljeno za jedačo in pijačo. Zabaval vas bo ansambel **«POMLAD»**.

Vabljeni!

PD PROMOREC — TREBČE

priredi danes, 21. t.m., od 20. do 22. ure, jutri, 22. t.m., od 18. do 22. ure in v nedeljo, 23. t.m., od 10. do 13. ure

v Ljudskem domu v Trebčah

SEJEM KNJIGE

Vabimo te, da si knjige ogledaš!

OB FESTIVALU REVOLUCIJE IN PESMI

DVODNEVNO GOSTOVANJE TPPZ NA SLOVENSKEM

Jutri koncert v Črni na Koroškem, pojutrišnjem še v Mariboru in Slovenskih Konjicah - Prisotno bo tudi odposlanstvo VZPI-ANPI iz Furlanije-Julijske krajine

V okviru Festivala revolucije in pesmi, ki se odvija vsepovsod po naši matični domovini, bo Tržaški partizanski pevski zbor gostoval jutri in pojutrišnjem na slovenskem Štajerskem in Koroškem. Predstavil bo znani triptih Zemlja in narodi, ki vsebuje revolucionarne in partizanske, delavske pa še pesmi narodov, ki si utirajo pot v svobodo izpod okovanega škornja diktatorstva.

Še prav poseben pečat bo dvodnevnemu gostovanju našega tako zaslužnega pevsko - instrumentalnega ansambla vtisnilo odposlanstvo VZPI - ANPI iz Furlanije - Julijske krajine, ki se bo vozilo skupaj s člani TPPZ ter imelo v Sloveniji snidenje s krajevnimi in republiškimi predstavniki borčevskih pa tudi družbenih organizacij. V delegaciji bosta tržaški pokrajinski predsednik VZPI Arturo Calabria in tajnik Dušan Košuta.

Odhod na gostovanje bo ob 7.30 jutri iz Bazovice. Ob 11. uri bodo tržaški gostje v celjski tovarni EMO, kjer jih bodo pričakali bivši borci in delovni kolektiv. Po ogledu obrata bo delovno kosilo z družabno pesmijo in nagovori. Ob 18. uri bo prihod v Črno na Koroškem, kjer bo uro pozneje celovečerni koncert TPPZ, ki ga bo neposredno prenašalo radijsko omrežje. Po slavnostni večerji se bosta zbor in delegacija VZPI odpeljala v Maribor, kjer bosta preročila in kjer bo v nedeljo ob 14. uri nov koncert tržaškega zbora. Po obedu se bodo gostje odpravili v Slovenske Konjice in tam že tretjič v dveh dneh koncertirali.

Ves ta čas bodo člani TPPZ in delegacija VZPI navezovali tvorne in prijateljske stike z domačimi bivšimi borci, delovnimi ljudmi in mladino v utrditev že itak bratskih odnosov in pa za dosledno spoštovanje načel ter idealov, ki so narekovali narodnoosvobodilno vojno in ki jih je danes treba neutrudno posredovati mladim rodovom.

Obvestilo Kmečke zveze vinogradnikom

Kmečka zveza opozarja vse vinogradnike, da morajo prijaviti najkasneje do 29. novembra količino pridelka leta 1980. Prijave vina sprejemajo pristojni občinski uradi, za tržaško občino pa tudi občinske izpostave. Pridelek vina lahko vinogradniki prijavijo tud v uradih Kmečke zveze ob uradnih urah.

Za dolinsko občino sprejemajo prijave vina na županstvu, od 8. do 11. ure, v sobi številka 5. Kdor bi ne mogel na županstvo, lahko prijavi pridelek vina v naslednjih krajih, kjer mu bosta na razpolago uradnik občinske uprave te uradnik Kmečke zveze:

Mačkolje: občinska hiša, **danes**, 21. 11., od 17. do 19. ure.

Obenem bodo vinogradniki lahko vpisovali tudi osmice za leto 1980 - 1981.

Za nabrežinsko občino sprejemajo prijave vina na županstvu, soba 16, od 9. do 11.30. Kmečka zveza bo tudi v nabrežinski občini organizirala službo izpolnjevanja prijav po vaseh in sicer:

V Šempolaju, v starem otroškem vrtcu, v ponedeljek, 24. 11., od 16.30 do 18.30; v Nabrežini, v prostorih občinske knjižnice, v torek, 25. 11., od 16.30 do 18.30; v Čerovljah pri Antoničevih (št. 34), v sredo, 26. 11., od 16.30 do 18.30; v Mavhinjah, v prostorih občinske izpostave, v četrtek, 17. 11., od 16.30 do 18.30.

V ostalih okoliških občinah sprejemajo prijave vsak dan v občinskem tajništvu, od 9. do 12. ure.

V prijavi je treba med drugim navesti tudi davčno številko (codice fiscale) ter površino vinogradov. Prosimo torej vinogradnike, da ne pozabijo na te podatke.

Tajništvo
Kmečke zveze

SPD IGO GRUDEN NABREŽINA

priredi

RAZSTAVO NABREŽINSKIH KAMNARJEV

ki bo v društveni dvorani v Nabrežini od 23. do 30. novembra.

Urnik: nedelja od 10. do 12. in od 15. do 18. ure;
ob delavnikih od 16. do 19. ure.

Otvoritev bo v nedeljo, 23. novembra, ob 10. uri.

Razna obvestila

Krožek Foto Trst vabi vse ljubitelje fotografije na sestanek, ki bo [illegible] ob 20. uri v prostorih Delavskega doma «Srečko Kosovel» v Ul. Ginnastica 72. Sestanek bo v starem poslopju, zgornji vhod, desna vrata. Vabljeni so tako starejši fotoamaterji, kot tudi najmlajši. Naša vrata so na stežaj odprta vsem. S sabo prinesite svoje izdelke. V poštev pridejo črnobele fotografije srednje velikosti terdia 24x36. Nasvidenje!

V Prosvetnem domu na Opčinah gostuje v nedeljo, 23. novembra, ob 16.30 pevski zbor **«Slovenski šopek»** iz Mačkolj pod vodstvom Ljube Smotlak.

PD Primorec — Trebče vabi na gostovanje amaterskega odra **«Jaka Štoka»** s komedijo «GOSPOD EVSTAHIJ S PROSEKA» jutri, 22. t.m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

V sklopu športnega združenja Bor bo začel že v prihodnjih dneh delovati «Krožek za rekreativno udejstvovanje — Trst», ki ga sestavljajo naslednje organizacije: Zveza vojnih invalidov NOV, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju, Društvo slovenskih upokojencev v Trstu, Vsedržavno združenje partizanov Italije za tržaško pokrajino.

Namen krožka bo nuditi članom vseh teh organizacij (v glavnem gre za starejše osebe) športno rekreacijo v obliki primerne telovadbe, balinarske ter šahovske sekcije ter še drugih rekreativnih dejavnosti, vse v interesu boljšega zdravstvenega in psihičnega počutja udeležencev.

Gre za zelo pomembno pobudo, ki bo po našem naletela tudi med aktivisti dovolj zanimanja. Zato naprošamo vse aktiviste, ki bi se želeli vpisati v omenjeni krožek, da se čimprej zglasijo osebno ali po telefonu na našem sedežu v Ul. Petronio 4, telefon 733086 vsak dan od 10. do 12. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

razpisuje mesto elektrikarja Kulturnega doma.

Pogoji: italijansko državljanstvo,
obvladanje slovenščine,
končana obvezna šola,
pripravljenost opraviti izpit za kurjača.

Pismene prošnje sprejema uprava SSG, Trst, Ul. Petronio 4 (Kulturni dom), do 1. decembra 1980.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

HIŠO z vrtom kupim na Opčinah ali v okolici, ki bi imela salon, tri sobe in dve kopalnici. Telefonirati ob 9. ali 21. uri na številko 942-882.

PRODAM fiat 500 letnik 1971 v odličnem stanju. Telefonirati na tel. štev. 209-285 od 8. do 12. in od 13. do 18. ure.

OTROKE sprejmem v varstvo na svoj ali vaš dom. Telefon 827-094.

50.000 lir plačam za prvomajski lepak iz leta 1947. Telefon 572-734.

17-LETNO dekle išče zaposlitev kot prodajalka ali strojepiska. Telefonirati na št. 823-638.

PRODAM električni harmonij tiger ero 61 v dobrem stanju. Telefonirati ob uri kosila na št. 220-397.

UGODNO prodam diane 6 letnik 1974 v dobrem stanju. Telefonirati vsak dan od 19. do 20. ure na št. 213233.

PRODAM avto simca 1000. Cena 400.000 lir. Telefonirati na št. 411943 od jutri, 17. t.m., dalje.

55-LETNI upokojenec, vdovec z lastno hišo išče družico staro od 55 do 60 let za pomoč tudi v gospodinjstvu. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika pod šifro «V dvoje je lepše»

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A.
TRST - ULICA S. FILIPPO 10 - ☎ 81-448

20. 11. 1980

Ameriški dolar	904.—
Funt šterling	2.160.—
Irski funt šterling	1.760.—
Švicarski frank	525.—
Francoski frank	203.—
Belgijski frank	28,50
Nemška marka	472.—
Avstrijski šiling	66.—
Kanadski dolar	760.—
Holandski florin	435.—
Danska krona	150.—
Švedska krona	207.—
Norveška krona	177.—
Drahma	17.—
Mali dinar	26,75
Veliki dinar	27,20

MENJALNICA vseh tujih valut

OBČUTNA ŠKODA ZA RONŠKO LETALIŠČE

Nova pristajalna steza v Ronkah je nared na kolavdacijo pa bo treba čakati še mesece

Številne napake v načrtovanju - Gasilski dom prikriva kontrolnemu stolpu pogled na pristajalno stezo - Skoraj 14 milijard lir dotacij v zadnjih desetih letih

Z italijanskim letalskim prometom je križ. Zdaj ne delujejo letališke naprave, drugič pride do stavk tega ali drugega dela osebja, ki je razdeljeno med konfederalne in avtonomne sindikate, pred časom smo bili priča stavkam vojaškega osebja, ki je bilo nastanjeno v kontrolnih stolpih letališč. Nihče ne ve, kdo pije in kdo plača, kajti nadzorstvo imajo številni uradi in ustanove. Tako je tudi z gradnjo letaliških naprav, saj odločajo za razne gradnje na posameznih letališčih številni državni uradi in tudi financiranje prihaja po kapljicah.

Letališče Ronke ni izjema v tem kaosu in zaradi tega so izgubili veliko prometa in seveda veliko denarja. Pred nekaj dnevi je intervju s predsednikom letališkega konzorcija Reverditom objavil videmski petnajstdnevnik «Il Punto», deželni svetovalec Del Gobbo je že pred časom vložil interpretacijo deželni vladi, prejšnji dan je deželni odbornik za prevoze Rinaldi odgovarjal v deželnem svetu. Iz vseh teh intervjujev in nastopov posnemamo nekaj v zvezi s tem letališčem.

Spominjamo se, da smo pred nekaj leti gledali orjaško letalo jumbo, ki je hotelo pristati na ronškem letališču, pa mu ni uspelo zaradi prekratke pristajalne steze. Že leta 1973 so ugotovili, da je bila tedanja pristajalna steza prekratka. Imela je le 2300 metrov, za pristajanje večjih letal, še posebej čarterskih, pa je potrebna steza dolga 3000 metrov. Načrte za novo stezo so izdelali že prej, leta 1973 je Rim dal 3.255.000.000 lir za gradnjo nove pristajalne steze ter 1.568.000.000 za posodobitev raznih radionaprav na letališču. Strokovnjaki so se odločili za novo pristajalno stezo in ne za podaljšanje prejšnje, kajti bili so prepričani, da bi bili primorani zapreti nekaj let letališče, če bi se lotili del za podaljšanje prve piste. V Ljubljani so letališko pisto podaljšali pred časom z nekaj meseci intenzivnega dela, pravi predsednik letališča, in takrat so promet preusmerili v Maribor. Nekaj mesecev. Tu pa so z deli pričeli kmalu po letu 1973, nova pristajalna steza je že skoro leto dni končana, pristojne komisije pa je niso še kolavdirale in tako ne bo najbrž še dolgo časa, vsaj to zimo, uporabna.

V Ronkah so seveda zaradi tega zelo jezni, hkrati pa ta način izgublja dohodek prihod čarterskih letal iz Islandije in drugih severnih dežel, ki prevažajo potnike - smučarje, tudi v zimskem času. Namenjeni so v zimskošportna središča Karnije, Piancavalla in drugih krajev, pa tudi v nekatere jugoslovanske turistične kraje.

Imajo pa težave tudi z drugimi deli. Ko so pred leti gradili kontrolni stolp, niso mislili, da bodo v njegovi neposredni bližini zgradili tudi gasilski dom. Ko so gradili tega, niso mislili, da že obstaja kontrolni stolp in da morajo s tega imeti pogled na vso pristajalno stezo. In so zgradili previsoko stavbo gasilskega doma, tako da morajo sedaj višati za pet metrov kontrolni stolp, vse to pa stane dodatnih 400 milijonov lir. Kdo bo plačal? Pa še drugače so načrtovalci bili na višku. Garaža gasilskega doma ne sprejme gasilskih vozil, ker je strop garaže prenizek. In tako morajo pozimi, ko je na tem področju precej mrzlo, gasilska vozila stati na prostem.

O vseh teh stvareh je v deželnem svetu poročal deželni odbornik Rinaldi, ki je tudi znal povedati, da je državna uprava v zadnjih desetih letih porabila za gradnjo novih in popravilo starih naprav, za dodatne gradbene stroške in tudi za popravilo tega, kar je bilo zgrešenega, kar 13.496.000.000 lir. Precejšnje vsote pa je iz svojega proračuna dala tudi deželna uprava.

Kljub vsemu pa imamo še danes vrsto naprav, ki ne delujejo, ker so bile napak načrtovane in seveda napačno tudi izvedene.

Predsednik letališkega konzorcija Reverdito pa je šel še dlje in je obtožil razne rimske oblasti, da s svojo politiko škodijo letališču v Ronkah. Številna letala pristajajo na letališču v Benetkah bodisi ker imajo tam daljšo pristajalno stezo, bodisi ker se zračni koridori iz severnih držav končajo v Benetkar in bi bila vožnja do Ronk za letalske družbe predraga. Prav tako je Reverdito dopisniku videmskega petnajstdnevnika dejal, da ni italijanska vojaška oblast še rešila vprašanja direktnega letališkega koridora med Ronkami in Avstrijo, in preko nje dalje na sever, kar ponovno povzroča težave. Nad Kanalsko dolino lahko letijo sedaj športna letala le do višine dva tisoč metrov, linijska letala, ki letijo više, pa ne smejo po tem koridoru. Še marsikaj pikrega je predsednik letališča dejal na račun raznih rimskih veljakov, za danes naj zadošča samo dejstvo, da so gradbena dela potekala zelo počasi, da so bila izvedena marsikdaj napačno, da je delo kolavdacijskih komisij zelo zamudno.

ŽIVAHNO DELOVANJE OBČINSKEGA ODBORNIŠTVA ZA KULTURO

V Ronkah tečaja slovenščine za otroke in odrasle občane

Prirejajo ga v sodelovanju z Delavsko univerzo iz Nove Gorice - V letošnji sezoni so priredili enajst gledaliških in glasbenih prireditev

V občini Ronke prirejajo v tem šolskem letu dva tečaja slovenščine, ki potekata v osnovni šoli, v eni izmed številnih zgradb šolskega centra. V teku sta dva tečaja, ki sta se pričela v polovici tega meseca. Eden je za otroke ter ga obiskujejo učenci zadnjih dveh razredov osnovne šole in prvih razredov nižje srednje šole. V drugem tečaju pa so starejši dijaki in tudi nekateri priletni občani. Najstarejša med tečajnicami pa je mati ronškega župana. Organizacija tečaja je resna, pouk se začne točno po urniku, tako kot v šoli. Vendar je pri tečaju slovenščine lepše kot v šoli, je povedal otrok, ker jim ni treba pisati domače naloge. Tečaj je namreč tako zasnovan, da pišejo vse v šoli. Seveda pa brez pisanja doma najbrž ne bo šlo. Zanimivo pri vsem tem pa je to, da so otroci po nekaj lekcijah že znali izgovarjati in v besedah pisati tistih nekaj pismenk, ki jih ima slovenščina več kot, denimo italijanščina.

Otroci iz Ronk na tečaju slovenščine, ki ga vodi prosvetna delavka iz Nove Gorice

V tem in v drugih znakih, ki govorijo o resnem pristopu k učenju, je jamstvo za uspešen potek in zaključek tečaja. V Ronkah imajo namreč s tečajem slovenščine slabe izkušnje. Tisti, ki so ga priredili v občinski knjižnici v Rumjanu, zaradi slabih priprav in neresnosti pri delu ni prišel do kraja.

Tečaja slovenščine pa sta le en del dejavnosti, ki jo na kulturnem področju vodi občinska uprava. Odborništvo za kulturo in za izobraževanje ima v letošnjem letu za seboj izredno bogato žetev. Izpeljal je zastavljeni program, ki je predvideval kar 11 prireditev. Tako so imeli v zadnjem letu v Ronkah štiri gledališke predstave, šest vokalnih koncertov, na trgih ronških okoliševsko igrali štirje pihalni orkestri, priredili pa so koncert rock glasbe, predvajali šest filmov, v sodelovanju s pevskim zborom Vox Julia pa so priredili tečaj petja.

Kakor nam je povedal kulturni animator Piero Dessenibus, se občinska uprava pri izvajanju takšne kulturne politike poslužuje knjižnice, fonoteke, središča za pomoč ostarelim občanom ter drugih ustanov in organizacij.

Jutri razstava Marije Grazie Peršolje

V galeriji «Il Torchio» v Mamelijevi ulici bo jutri zvečer ob 18.30 odprtje samostojne razstave goriške slikarke Marije Grazie Peršolje. Razstava bo odprta do 5. decembra. Goriški ljubitelji likovne umetnosti Peršoljevo že poznajo, saj je v našem mestu že večkrat razstavljala tako na skupnih kot na samostojnih razstavah. Razstavljala pa je tudi na osebnih razstavah v Gradežu, Vidmu, Pugnochiusu, Manzanu, San Severo, Milanu, Genovi in Čedadu, pa še v drugih krajih na skupinskih razstavah. Dobila je tudi razne nagrade.

23 zborov na letošnji Cecilijanki

Na pobudo Zveze slovenske katoliške prosvete bo v soboto in nedeljo v Katoliškem domu v Gorici revija pevskih zborov z naslovom Cecilijanka, ki jo tokrat prirejajo že dvaindvajsetič. Na njej nastopi kar 23 zborov iz raznih krajev Goriške, Tržaške, videmske pokrajine, pa tudi iz sosednega jugoslovanskega področja in iz Koroške. Poleg zborov ki so včlanjeni v ZSKP ali cerkveni, nastopijo tudi nekateri zbori, ki na tej reviji zastopajo druge kulturno - prosvetne zveze.

Na koncertu, ki bo v soboto zvečer nastopijo moški zbor «Kočna» iz Sveč na Koroškem, mešani zbor Rupa - Peč, Briški oktet iz jugoslovanskih Brd, Cerkveni mladinski zbor iz Vrtojbe, Mešani zbor iz Štmavra, moški zbor «Jezero» iz Doberdoba, Mešani pevski zbor iz Dornberka in skupina «Nova misel» iz Gorice. V nedeljo popoldne pa nastopajo «Fantje izpod Grmade», Dekliški zbor iz Devina, mešani zbor iz Števerjana, mladinski oktet «Primož Trubar», cerkveni pevski zbor iz Bukovice, mešani pevski zbor Štandrež, ženski pevski zbor «Planika» iz Ukev, moški zbor Štmaver, mešani pevski zbor «Lojze Bratuž», Tržaški mladinski zbor, mešani zbor iz Mirna, Moški zbor «Andrej Paglavec» iz Podgore, moški zbor «Mirko Filej» iz Gorice, mešani zbor «Hrast» iz Doberdoba in mešani pevski zbor «Pod lipo» iz Benečije.

V ponedeljek seja občinskega sveta v Sovodnjah

Sovodenjski občinski svet se bo sestal v ponedeljek, 24. novembra. Na dnevnem redu je poleg nekaterih vprašanj, ki zadevajo tekoče poslovanje občine, tudi nekaj vprašanj, ki jih je treba rešiti pred iztekom meseca. Tako bo na seji govor o 4. varianti regulacijskega načrta, oziroma o ugovoru občinske uprave na opazke in priporočila dežele. Dalje bodo na seji vnesli v občinski proračun za tekoče leto potrebne spremembe, poskrbeli za spremembo občinskega pravilnika za osebje ter razpravljali o uvrstitvi v stalež za tri čistilke. V odobritev pa bo občinski očbor predstavil tudi obračun lanskega leta, ki izkazuje okrog 30 milijonov lir pribitka. Seja se bo pričela ob 19. uri.

Danes v Tržiču praznik mestnega patrona

Kdor je danes nameraval po nakupih ali drugih opravkih v Tržič, bo moral svoje obveznosti odgoditi še za en ali dva dni. V tržiški občini bodo namreč danes imeli praznični dan, zaradi praznovanja občinskega patrona. Prost dan bodo imeli delavci v številnih tovarnah, v javnih ustanovah, zaporo pa napovedujejo tudi trgovci.

Iz tržiške bolnišnice

Dober mesec se bo morala zdraviti 28-letna Antonia Merizzi iz Trsta, Borzn trg 4, zaradi telesnih poškodb, ki jih je zadobila v prometni nesreči včeraj okrog 8. ure v Tržiču. Merizzijeva, ki je zaposlena na ronškem županstvu, se je ob tisti uri, tako kakor vsak dan, peljala v službo. V križišču pri Anconetti pa je z avtom dyane trčila v dostavno vozilo ford transit, ki ga je upravljal Luciano Rossi iz Štarancana.

PROGRAM 8. PLENUMA KULTURNIH DELAVCEV OF

FRANCE BEVK BOREC IN PISATELJ

Jutri bodo udeleženci plenuma obiskali Gorico in Benečijo

Včeraj se je v Novi Gorici, kot podrobneje poročamo na prvi strani, pričel za Primorsko še posebno pomemben osmi plenum kulturnih delavcev OF; pomemben zato, ker ga posvečajo borcu in pisatelju Francetu Bevku, blesteči osebnosti med primorskim ljudstvom, človeku, ki je bil med obema vojnama zaradi svojega pisateljskega daru in organiziranja knjigotrštva tako pomemben za ohranjanje pisane slovenske besede, ki jo je hotel fašizem zatreti, med vojno pa zaveden in za svobodo svojega ljudstva vnet borec, ki je stopil med tiste, ki so se z orožjem začeli boriti proti fašizmu, smrtnemu sovražniku našega jezika, naše svobode in napredka sploh.

To vlogo Franceta Bevka so si slovenski kulturniki namenili opredeliti med svojimi goriškimi dnevi, ki so jih začeli včeraj in jih bodo sklenili, potem ko bodo obiskali tudi Gorico, kjer je Bevk najdlje živel in ustvarjal, v deželici pod tistim Matajurjem, kjer je svoj boj za obstanek bojeval Bevkov in naš junak kaplan Martin Čedermac.

Na današnji kulturno - znanstveni manifestaciji v Novi Gorici bodo o Bevkovem delu in njegovi vlogi spregovorili ugledni slovenski in zamejski znanstveniki, kulturniki in politiki. Med 30 najavljenimi referati in koreferati so svoje posege prijavili Mitja Ribičič, Josip Vidmar, Joža Vilfan, Boris Race, Branko Marušič. Na večerni akademiji bodo nastopili nekdanji igralci devetega korpusa in člani PDG Nova Gorica. Sledil bo sprejem, ki ga za udeležence osmega plenuma organizira predsednik občinske skupščine Jože Šušmelj.

Sobotni dan bodo člani plenuma preživeli v krajih, kjer je Bevk živel najdlje časa. V Gorici si bodo v novih prostorih Zveze slovenskih kulturnih društev (nekdanja slovenska srednja šola v Ul. Croce) ogledali v knjižnici Damira Feigla zbrano gradivo o Francetu Bevku ter se seznanili s pripravami za odkritje obeležja.

Obiskali bodo gradbišče slovenskega kulturnega doma v Gorici, opoldne pa se na sedežu kulturnega društva Ivan Trinko v Čedadu seznanili s stvarnostjo, v kakršni živijo naši ljudje pod Matajurjem. Svoje potovanje po zamejskem slovenskem prostoru bodo sklenili s položitvijo venca na svomenik padlim partizanom pod Matajurjem.

Prijetna predstava slovenskega gledališča

Slovensko stalno gledališče iz Trsta je v sredo zvečer spet gostovalo v Gorici. Po uspešni prvi predstavi letošnje goriške abonmajske sezone, Pirandellovem delu Človek, zverina, čednost v Katoliškem domu, je naše gledališče v sredo gostovalo v Verdijevem gledališču s Kishonovo veselo žaloigro v dveh delih Bil je škrjanec. Vse kaže, da bo gledališče Verdi na voljo še za eno sezono in morda celo še za več sezon, zakaj pristojni urad je spet podaljšal dovoljenje tej dvorani za prirejanje gledaliških del, dasiravno ne izpolnjuje prav vseh za predstave potrebnih pogojev.

Drugo predstavo iz letošnjega abonmaja, v katerem poleg SSG sodelujeta tudi ZSKD in ZSKP, si je ogledalo lepo število ljubiteljev gledališke umetnosti, tako iz mesta kakor tudi iz okoliških občin. Predstavo je s svojo vedrostjo, lahko bi rekli celo lahkotnostjo, predstavljala osvežitev gledališkega repertoarja. Prav zaradi tega, ker ne odpira težavnih vprašanj, ampak hoče zabavati, čeprav ob prikazovanju vse prej kot enostavnega družbenega (družinskega) vprašanja, je predstavljala veselo noto, kakršna nam je še kako potrebna v času številnih problemov in vzporednega pesimističnega gledanja na svet, ki nam ga ti problemi vsiljujejo. Morda je bilo goriško občinstvo, za razliko od tržaškega, nekoliko zadržano ter si pri odprti sceni ni dovolilo glasnega odobravanja, zato pa je igralce (Sardočeva, Starešinič in Lukeš) iskreno nagradilo ob sklenitvi predstave.

Razna obvestila

Doberdobska občinska uprava vabi predstavnike vseh kulturnih in športnih društev na sestanek, ki bo v ponedeljek, 24. novembra, ob 19. uri v občinski sejni dvorani. Razpravljali bodo o pripravi osnutka proračuna za prihodnje leto.

Slovensko planinsko društvo vabi v nedeljo, 23. novembra, na jesenski družinski pohod v Brda. Za smer in cilj pohoda bodo udeleženci zvedeli neposredno pred odhodom. Zbirališče pri pevmskem mostu ob 9. uri. Malica (za bolj zahtevne kosilo) iz nahrbtnika. V slučaju slabega vremena, pohoda ne bo.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Igina Marege darujejo člani zbora Oton Župančič iz Štandreža 40.000 lir za Kulturni dom v Sovodnjah.

Razstave

V **Pilonovi galeriji** v Ajdovščini bodo danes ob 21. uri odprli zanimivo razstavo barvnih fotografij zagrebškega umetnika Željka Borčiča. Odprta bo do 10. decembra.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «Fog».
CORSO 17.00—22.00 «Un amore in vagone di prima classe». E. Montesano in S. Kristel. Barvni film.
VITTORIA 17.00—22.00 «Porno proibito». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 14.30—22.00 «Pippo olimpionico».
PRINCIPE 15.00—22.00 «Dracula».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Sedem nebeških deklet». Ameriški film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Nebrzdane strasti». Italijanski film.
DESKLE 19.30 «Tihotapci». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Tavasani, Korzo Italija 10, tel. 25-76.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Alla salute, Ul. C. Cosulich 117, tel. 72-480.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 21. novembra
MARIJA

Sonce vzide ob 7.13 in zatone ob 16.29 — Dolžina dneva 9.16 — Luna vzide ob 16.26 in zatone ob 5.40.

Jutri, SOBOTA, 22. novembra
CECILIJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 10 stopinj, najnižja 6,7 stopinje, ob 18. uri 9,3 stopinje, zračni tlak 1027,5 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 88-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 12,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Pietro Brakus, Lorenzo Zugna in Enrico Cainelli.

UMRLI SO: 57-letni Andrea Vatta, 91-letna Maria Zorzet vd. Collari, 72-letni Daniele Dreossi, 78-letna Angela Machnich vd. Bajc, 85-letni Luigi Rusin, 80-letni Michele Rutigliano, 66-letni Giuseppa Cirieggio por. Brunner, 68-letni Marco Lugnani, 86-letna Carmela Doria vd. Penzo, 82-letna Anna Sambo vd. Abbà, 72-letni Mario Sergatti, 89-letna Vittoria Komjanc vd. Cernic, 67-letna Albina Gamberasi, 69-letni Ettore Adami, 70-letni Antonio Braico, 84-letni Oscar Rampati.

blek pevskemu zboru.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 73267, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68441.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209197; Žavlje tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2 Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

ZA IZVAJANJE OSIMSKIH SPORAZUMOV

VEČ SODELOVANJA MED VLADO IN KRAJEVNIMI UPRAVAMI

Novi vladni koordinator za izvajanje osimskih sporazumov Artenisio na obisku pri pokrajinskem predsedniku Cumpeti in na goriškem županstvu

Predsednika pokrajinske uprave prof. Silvia Cumpeto je včeraj obiskal opolnomočeni minister Ludovico Carducci Artenisio, ki je pred nekaj dnevi sprejel funkcio koordinatorja medministrskega sveta za izvajanje osimskih sporazumov

Na pogovoru sta sodelovala tudi pokrajinski podpredsednik dr. Tomat in odbornik za splošna vprašanja odv. De Grassi. Diplomatskemu predstavniku so goriški pokrajinski zastopniki orisali dosedanjo fazo izvajanja osimskih sporazumov na goriškem področju in še posebej so se zaustavili ob vprašanjih cestnih infrastruktur, pristanišča v Tržiču in železniškega postajališča v Červinjanu.

Predsednik Cumpeta je poudaril važno vlogo, ki jo imajo v politiki dobrega sosedstva krajevne uprave, zaradi tega je nujno potrebno sodelovanje med osrednjo državno upravo in krajevnimi upravami. To še posebej v goriškem primeru, saj je prav goriška pokrajina tista, ki že dolgo časa igra važno vlogo v sodelovanju z državami podonavske Evrope. To sodelovanje je vidno na gospodarskem, trgovskem in kulturnem področju.

Opolnomočeni minister se je včeraj srečal tudi z goriškim županom Scaranom ter prefektom Barrassom. Ogledal si je tudi gradbišče obmejnega postajališča pri Vrtojbi ter gradbišče sabotinske ceste.

Mlada Goričanka umrla v prometni nesreči pri Tricesimu

V hudi prometni nesreči, ki se je pripetila v sredo zvečer pri Tricesimu, je umrla 20-letna Goričanka Barbara Bregant s stalnim bivališčem v Ulici Ristori 36, dve osebi pa sta bili ranjeni. Nesreča se je pripetila na glavni cesti, v bližini gostišča Al Girasole pri Tricesimu. Dekle se je peljalo v fiatu 128, ki ga je upravljal 25-letni Antonio Braghi iz Gorice, Raštel 85. Po vsej verjetnosti sta namerava zaviti v levo, v parkirni prostor omenjenega gostišča. Medtem ko je Braghi čakal na sredini cestišča, da se izpraznijo levi vozni pas, je vanj z avtom mini naletel 34-letni Luciano Venier iz San Daniela. Ob naletu je Braghijevo vozilo odbilo na levi vozni pas ravno v trenutku, ko je privozil tovornjak češkoslovaške registracije. Bregantovo je pri trčenju vrglo iz vozila in so jo kolesa tovornjaka dobesedno pomečkala.

VAŽNO IMENOVANJE

Goričan dr. Bruno Chientaroli predsednik deželne družbe Friulia

Dolgo vrsto let je bil predsednik goriške pokrajinske uprave

Dr. Bruno Chientaroli, ki vrši posle administrativnega direktorja v go

Ženska in njena stvarnost

Kako naj se ženske organizirajo

Nedvomno je za italijansko politiko dogajanje zadnjih let množičen in organiziran nastop žensk najbolj svojstven in obenem značilen pojav.

Svojsten zato, ker se je žensko gibanje, z vsem, kar je pod tem splošnim okriljem zaobjelo, v nasprotju z drugimi množičnimi nastopi venomer oblikovno in tudi vsebinsko presnavljalo, nenehno umiralo in spet izbruhnilo.

Po drugi strani pa predstavlja nadvse značilen pojav, ker so ženske in njihove organizacije istočasno oporekale tako vladajočim političnim krogom, kakor tudi opoziciji, vendar so ob tem tudi znale nakazati neko možno alternativo. In ta smer razvoja, ta «drugačna pot», je dejansko «alternativna» glede na vse ostale, če seveda vzamemo za premiso demokratičen družbeni razvoj.

Če so besede težke in morda malo nerazumljive— vsako razmišljanje, pa še tako površno, terja nekaj «globokih misli» —, je prepričanje, ki ga iznašajo, še težje uresničevati.

Predvsem iskanje drugačnih poti, takih, ki še niso začrtane, terja od tistih, ki se na tako pot podajo, poleg napora še sposobnost, da si od časa do časa «sprašajo vest» in temeljito preverijo položaj in lastne reakcije nanj.

Tako je «avtoverificiranje» ali z opisno besedo «lastnoročno preverjanje» svojih odločitev in dejanj postala že značilnost ženskega gibanja. Prevzela ga je tudi «najbolj klasična» med ženskimi demokratičnimi organizacijami v državi — Zveza žensk Italije.

Tako se je med drugim tudi mogla «preleviti» iz «tipične množične organizacije demokratičnega tabora» v to, kar je danes in kar je mnogo težje opisati. Vsekakor je na ta način ta organizacija, ki je po eni strani najbolj organizirana komponenta ženskega gibanja in po drugi strani najbolj elastična sila demokratičnih krogov, tako lahko v isti sapi izraz in kos vedno novim zahtevam, ki se pojavljajo na področju ženske problematike.

Kakšna naj bi bila pravzaprav ta ženska organizacija, so se vprašale konec prejšnjega tedna tudi članice tržaškega pokrajinskega dela ZŽI. Poleg splošnih zahtev — takih, s katerimi se srečujejo vse ženske organizacije po svetu in še takih, s katerimi se soočajo v Italiji — mora tržaška pokrajinska organizacija upoštevati tudi delež in vlogo slovenskih žensk.

Tudi tokrat pa so udeleženke pokrajinskega seminarja začele pri samem začetku: utemeljevati so namreč morale, zakaj naj bi se ženske združevale v posebni organizaciji. Odgovor je bil jasen, če seveda zaradi nuje po strnjenosti članka opustimo vse obrobne ugovore in razne pomisleke; zato, ker si ženske še niso priborile resnične enakopravnosti in ker ne morejo še odkritosrčno zatrditi, da se lahko svobodno razvijejo v polnopravne osebnosti in kot take zaživeti.

Manj enostaven pa je bil lahko odgovor na drugo vprašanje: kakšna naj bi torej bila ta ženska organizacija? Čimbolj množična? Ali pa taka, ki bi jo vodile «najbolj prepričane med ženskami» in bi zato bila odraz zavzetih in predvsem aktivnih zagovornic «ženskih pravic?»

Kljub precejšnjemu oporekanju veljavnosti «osmomarčevskih izkaznic» — to je o prispevku, ki ga organizaciji in celotnemu ženskemu gibanju nudijo tiste ženske, ki dejansko z organizacijo zaživijo le enkrat na leto —, je prevladala teza, da je ZŽI nastala kot množična organizacija, se kot taka uveljavila in taka mora tudi ostati. Krog «ženskih teoretkinj» se pač lahko razvije tudi znotraj organizacije, ne da bi zato morali izključiti vse tiste, ki ženskemu vprašanju namenjajo veliko manj pozornosti in časa.

Največ različnih mnenj je seveda izzvalo vprašanje o tem, kako se približati in združevati ženske. Splošno veljavnih receptov ni, zato pa velja smernica, da se iz kopice vprašanj izluščijo tista, ki najbolj zadevajo določene kroge žensk, in se tako torej preko posameznih skupin gradi celota.

Sicer bi lahko napotek «združujmo se ob konkretnih ciljih» veljal tudi kot pravilo za povezovanje in delovanje z ostalimi komponentami ženskega gibanja. Taka preizkušnja je med drugim tudi že pred nami: napad na zakon o prostovoljni prekinitvi nosečnosti je namreč ponovno povezal vse članice tržaškega Odbora za zdravje žensk, ki že načrtuje in pripravlja skupne akcije.

Poskus, da bi dejansko razveljavili uzakonitev pravice do splava, pa ni naklonjen, nujno se veže na splošen politični položaj, ki je med poglavitnimi razlogi, da je na splošno v «amaterski» politični dejavnosti nastopilo nekakšno mrtvilo. O tem so tržaške ženske precej razpravljale, ugotovile pa so tudi, da so pobude organizacije «Gibanje za življenje», ki je uspešno — z njihovega vidika seveda — izpeljala dve akciji zbiranja podpisov za referenduma proti splavu — v ženskah na splošno in v ženskih organizacijah še posebej, izzvale reakcijo.

O pravilnosti ugotovitve bomo lahko sodili šele čez nekaj časa, vendar pa je nesporno, da so se vsaj ženske, ki z veljavnim zakonom in zlasti z njegovim izvajanjem niso posebej zadovoljne, že postavile v obrambo ogroženega zakona štev. 194.

Zveza žensk Italije naj bo torej množična organizacija, pripadnost njej pa naj izpričuje članska izkaznica, ki naj bi bila vsaj minimalna obveza za delovanje. Vsekakor pa mora članska izkaznica «legitimirati» tudi organizacijo samo: zato je prav, so sklenile udeleženke seminarja, da je članska izkaznica za tržaško pokrajino dvojezična, kajti le tako bo mogla resnično enakopravno predstavljati in zastopati vse svoje članice.

(bp)

Dvajset let po maturi

Pred dnevi so se v znani restavraciji pri Subanu srečali bivši dijaki Trgovskega tehničnega zavoda «Žiga Zois» (pravzaprav takratne «trgovske akademije»), ki so maturirali pred dvajsetimi leti. Na srečanje so se odzvali polnoštevilno, kot dokazu je tudi gornja slika, nekateri pa so prišli tudi iz precej oddaljenih krajev Italije (n.pr. iz Neaplja). Prav danes pa se bodo v isti restavraciji srečali bivši «trgovci», ki so maturirali pred 25 leti

Z USPEHOM SO JO UVEDLI TUDI NA ŠTEVILNIH SLOVENSKIH ŠOLAH PRI NAS

Bralna značka - najbolj učinkovit pripomoček za uvajanje naše mladine k branju dobre knjige

O bralni znački je precej obširno in dokumentirano pisal že pred leti D. Pahor v reviji «Dan», prav ob prvi delitvi bralne značke na Tržaškem.

Vendar je prav, da si osvežimo spomin na njen velik pomen pri uvajanju otroka k branju s posebnim poudarkom na naše razmere.

Danes je mladina potrebna dobrega čtiva. Zanimanje in smisel za dobro knjigo pada. Naši otroci, ki živijo na narodnostno mešanem ozemlju, pa bi morali še posebej utrditi najprej materino govorico in obogatiti svoj besedni zaklad z branjem dobre slovenske knjige, da ne bo njihova govorica le slab prevod italijansko mislečega učenca.

Za utrditev vsega tega, nam bo prav gotovo najbolje služila pravilno izbrana slovenska knjiga. Ko vzame mlad človek knjigo vse bolj pogosto v roko, mu postane branje potreba.

Ta spoznanja so privedla slovenske pedagoge, da so zamisel bralne značke, ki ima svoj izvor na Češkoslovaškem, uvedli tudi v Sloveniji.

Prvi začetki te prostovoljne, a tako pomembne akcije so bili vzgojitelji ravenske šole na Koroškem. Zbrali so se in pomenili. Nobenega ukaza «od zgoraj» ni bilo. Vse na prostovoljni podlagi.

Za zgled so si izbrali domačina Prežihovega Voranca, borca za pravico, revolucionarja in pisatelja. Tako je dobila prva bralna značka v Sloveniji Prežihovo ime. Šele kasneje so v Idriji uvedli Bevkovo bralno značko. Danes je v Sloveniji že štiriindvajset bralnih značk, ki nosijo imena raznih pisateljev in pesnikov. Za najmlajše pa je Cicibanova značka.

Uvedba nečbveznega branja ne spada k šolskemu programu. Nihče ne postavlja zahteve, da mora učenec brati in nihče ne zahteva od učitelja, da mora v tej akciji sodelovati. Vendar je v Sloveniji na tisoče vzgojiteljev, ki se prostovoljno žrtvujejo in vzpodbujajo svoje učence, da se pridružujejo številu značkarjev. Zakaj? Spoznali so, da je branje koristno za širjenje otrokovega splošnega znanja, za širjenje in poglabljanje njegove kulture.

Bralna značka priljubi otroku branje, saj je za otroka tekmovanje vedno nekaj privlačnega. Seznanja ga ž lepo in dobro knjigo, ga odvrača od slabega čti- . Pripravlja ga, da bo tudi po osnovnem šolanju ostal navezan na knjigo, ki mu bo zvesta spremljevalka skozi vse življenje. V današnjem času, ko mladega človeka toliko stvari (radio, TV in dr.) odvrača od dobre knjige, je učiteljev vpliv že v prvih razredih osnovnega šolanja lahko odločilnega pomena. Na to naj bi pomislili vsi osnovnošolski vzgojitelji in starši, ki bi morali to akcijo podpreti in v njej sodelovati.

Vsakoletno podeljevanje bralnih značk je za mlade bralce praznično dan. Saj je običaj, da povabijo ob tej priliki na šolo pisatelje, pesnike in se tako srečajo z avtorji prebranih knjig. Tak neposreden stik pisatelja z mladim bralcem mu prav gotovo še bolj približa njegovo delo, da se začne zanimati še za ostala pisateljeva dela.

Poleg običajnega branja ima tekmovanje namen buditi v bralcu smisel za poglobljeno branje, dobrih, sodobnih slovenskih knjig. Skuša mu vzgojiti ljubezen in spoštovanje do lepe in koristne knjige. Uči ga, da je knjiga dragocena in vredna naše brige, da jo ohranimo, čuvamo in si na ta način pripravljamo lastno knjižnico, ki nam bo dobrodošla skozi vse življenje. Dobro knjigo radi večkrat vzamemo v roke in jo znova in znova prebiramo.

Bralci se morajo naučiti knjigo pravilno vrednotiti, se s knjigo izpopolnjevati in razvijati. Tekmovanje za bralno značko naj budi v učencu estetska in etična čustva, zlasti ljubezen do domačega kraja, do delovnih ljudi. V knjigi naj otrok spozna njihov boj za napredek, za lepše življenje.

Kako lepo je pojasnil namen tekmovanja pisatelj France Bevk z besedami:

«Naj bi vas knjige, ki smo jih iz ljubezni spisali za vas in jih še pišemo, učile ljubezni do socialistične domovine, do resnice, pravice in lepote ter vas vodile po poti napredka, da bomo lahko korakali v isti vrsti drugimi naprednimi narodi.»

Učenca naj bi torej ne zavajala samo vsebina knjige, temveč bi se moral z nič manjšo pozornostjo prepuščati lepotnim prvinam, ki je z njimi pregnetena ideja, in vsebina literarne stvaritve. Učenec mora sam vse občutiti in doživljati, sprejeti vase. Le tako ga bo knjiga prevzela in navdušila, da mu bo kot dober, iskren prijatelj, brez katerega ne bo mogel živeti.

Tudi sodobni pouk zahteva danes branje raznih izvenšolskih knjig, s katerimi učenec poglablja in utrjuje v šoli pridobljeno znanje. Zato je naloga šole tudi v tem, da nauči mladega človeka na knjigo in mu stalno vzbuja ljubezen do branja. Prav gotovo bo tekmovanje za bralno značko v marsičem posodobilo in prevetrilo na šolah dosedanji odnos otrok - knjiga.

Bralna značka je že našla pot tudi izven Slovenije. Že pred leti so delili bralne značke učencem slovenskega dijaškega doma v Celovcu ter učencem iz Kota v Selah. — Na Švedskem živi v Köpingu skupinica Slovencev, 13 družin. Ko so zvedeli, da je med njimi tudi zdomka - učiteljica, so jo starši prosili, da bi v prostem času poučevala njihove otroke materinščino. Terezija, tako ji je bilo ime, je ponudbo sprejela. Daleč v tujini je bilo poučevanje slovenskega jezika zelo težko, saj so bili otroci, razen doma, ves dan v švedski družbi. Pa je Terezija razmišljala, kako napraviti pouk še privlačnejši in uspešnejši. Spomnila se je, da imajo v domovini bralno značko. «Kaj če bi uvedli bralno značko tudi mi?» si je mislila. Odločili so se za Bevkovo bralno značko. Učenje slovenskega jezika je še lepše napredovalo, učenci so se za branje navdušili in izgovarjava in pisanje n materinščini se je izboljšalo.

Z veseljem ugotavljamo, da se počasi, zelo počasi, a vztrajno širi bralna značka tudi pri nas. Prva osnovna šola, kjer so učenci začeli s tekmovanjem za bralno značko, je bila šola Frana Milčinskega na Katinari. Leta 1972 so šolo poimenovali po tem mladinskem pisatelju in že isto leto so učenci prejeli značko Frana Milčinskega. Število bralcev se stalno širi in le redek je, ki se za tekmovanje ne ogreje.

Osnovna šola Karla Destovnika - Kajuha v Gropadi, ki je poimenovana po partizanskem pesniku, si je izbrala Kajuhovo bralno značko, ki jo pridno deli leto za letom svojim vztrajnim bralcem. Istočasno je navezala prijateljske stike s šoštanjsko šolo, ki nosi isto ime. Obiskali so že tamkajšnje učence, in položili cvetje h Kajuhovemu spomeniku.

Dolinčani so poimenovali osnovno šolo po Prežihovemu Vorancu in od tedaj tekmujejo njihovi učenci za Prežihovo značko. Pa ne samo to. Navezali so zelo prijateljske stike z vsemi prežihovci, to je z učenci, katerih šola nosi Prežihovo ime.

Poglejmo, kaj so o svojem delu napisali v Primorskem dnevniku 6. julija t.l.: Že tri leta je, kar smo poimenovali našo šolo po pisatelju in revolucionarju Prežihovemu Vorancu. Od takrat sodelujemo s Prežihovimi šolami iz Slovenije in smo se tudi mi vključili v veliko družino prežihovcev.» In dalje: «Obiskali smo kraje, kjer se je rodil in živel in kjer je pokopan Prežihov Voranc.» Ob srečanju «prežihovcev» so imeli tudi kulturni program. Naši Dolinčani so ob tej prireditvi prikazali zgodovino naših krajev in ljudi od fašizma do danes v lepljenki iz pesmi naših zamejskih pesnikov. «Srečanje na Ravnah je bilo enkratno doživetje za nas vse,» pravijo Dolinčani. «Vezi med šolami so se poglobile, ustvarile pa so se tudi prijateljske vezi med odraslimi in med otroki.» Ali se vam ne zdi, da bi bili taki obiski potrebni na vseh naših šolah, da bi se naši vzgojitelji večkrat srečevali z vzgojitelji v Sloveniji, da bi prišlo do tesnejšega sodelovanja in, da bi naši učenci lahko navezovali stike s tamkajšnjimi učenci. Prav gotovo bi taki stiki vnesli tudi v naše šolske programe, poleg naše predpisane snovi, tudi kaj bolj sodobnega in privlačnega, da bi našim učencem bil pouk bolj zanimiv.

Tudi na nekaterih drugih šolah dolinskega didaktičnega ravnateljstva so uvedli prostovoljno branje, za bralno značko se zdaj pripravljajo, so še odločili, zato dobe bralci teh šol ob koncu šolskega leta «Priznanje».

V preteklem šolskem letu so delili bralne značke še na osnovnih šolah «Alberta Sirka» v Križu, kjer so se odločili za značko Iga Grudna.

Za Bevkovo značko pa so tekmovali osnovna šola «Fr. Bevk» na Opčinah, šola «Alojza Gradnika» na Repentabru, šola «Marice Gregorič» pri Sv. Ani. S tekočim šolskim letom pa so se priključili četi značkarjev še učenci zgoniške šole «I. maj», ki bodo tekmovali tudi za Bevkovo značko.

Vse te šole pa so na podeželju ali v predmestju. Iz tega bi sklepali, da mestnim otrokom branje ni potrebno. Mogoče pa so podeželjski učitelji bolj požrtvovalni, bolj iznajdljivi in nudijo svojim učencem več splošnega znanja in zanimivega pouka, kot mestni učitelji.

Lansko leto je bila poimenovana šentjakobska osnovna šola po znanem in upoštevanem mladinskem pisatelju Josipu Ribičiču. Ali ni to najlepša priložnost, da bi se učenci čimprej seznanili z njegovo bogato zbirko mladinske literature? Da bi pisatelja in šolnika, po katerem nosi šola ime, spoznali tudi po njegovih delih?

Pa Kettejeva osnovna šola v Ul. Sv. Frančiška? Dovolj bi bilo, da bi se povezali z osnovno šolo v Ilirski Bistrici, ki nosi tudi Kettejevo ime in katere učenci tekmujejo za Kettejevo bralno značko. Isto velja za ostale šole. Ali niso mestni šolarji še veliko bolj potrebni dobre slovenske knjige z ozirom, da jih z vseh strani obdaja tuje okolje? Prav gotovo bi se tudi oni navdušili za tekmovanje in bi jim bila bralna značka gonilo, da bi med letom radi segli po knjigi. Seveda pa bi jim postala lepa knjiga navada, ki bi mogoče pritegnila tudi njihove starše, da bi se pozanimali, kaj otrok bere in se tudi oni navdušili in razpravljali z otrokom o vsebini knjige ter tako navezali z otrokom koristen pogovor, ki bi ju še tesneje povezal in pokazal otroku, da se tudi starši zanimajo za njegovo delo.

Kaj pa srednje šole?

Tudi na nekaterih nižjih srednjih šolah že imamo uvedeno bralno značko. Ko je bila leta 1976 poimenovana po Ivanu Cankarju niža srednja šola pri Sv. Jakobu, so istočasno uvedli tudi Cankarjevo bralno značko. Od takrat učenci pridno berejo in si s tem širijo svoje kulturno obzorje in splošno znanje. Verjetno se tem dijakom ne bi zdelo tako, kot se je nekaterim pri letošnji maturah na višji srednji šoli, ko jih je profesor vprašal: «Kaj si bral, katere knjige?» In je bil dijak prisiljen priznati, da ni oral ničesar.

Pridni tekmovalci za bralno značko so tudi učenci nižje srednje šole «Fran Levstik» na Proseku. Že več let se poteguje za Levstikovo bralno značko. S požrtvovalnostjo njihove vzgojiteljice tekmovanje lepo napreduje v vseh razredih.

Z letošnjim šolskim letom so se pridružili vrsti tekmovalcev tudi učenci nižje srednje šole «S. Gregorčič» v Dolini, ki se bodo borili za Gregorčičevo bralno značko.

Želo počasi, toda vztrajno, se širi ta koristna zamisel tudi na naših zamejskih šolah. Le žal, da je še preveč šol, ki znački vrata zapirajo. Mogoče mislijo, da bi se učenci ne ogreli za tekmovanje? Ali je le učitelj, ki preko svojega šolskega programa ni zmožen žrtvovati še urico ali dve tedensko za dobrobit in boljši napredek svojih učencev? Na takih šolah so omare s knjigami nekje zaklenjene, saj bi imel učitelj «preveč dela» z odprto knjižnico. Učenci pa razen čitanke, ki so jo dolžni brati na ukaz učitelja, nimajo stika z nobeno drugo knjigo. Kvečjemu pridejo do kakega «giornalina», ki nima nobene vzgojne ali učne vrednosti.

V taki šoli, kjer učitelj ne more iz tesnega okvira «stare šole» in ne skuša napraviti pouka so-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Šolska vzgoja: Obletnice
13.00 Hišna beležnica
13.30 DNEVNIK Danes v parlamentu
14.10 Šolska vzgoja: Jezik za vsakogar: RUŠČINA
14.40 Vesolje 1999 — TV film Vindrus — 2. del
15.05 Iskanje življenja v vesolju 5. del
15.45 Braccio di ferro — risanke
16.10 Ellery Queen — TV film Kitajski pes
17.00 Dnevnik 1 — Flash
17.05 3, 2, 1. . . Gremo! Rdečelasa Ana — risani film
18.00 Šolska vzgoja: Kinoteka: znanost v kinematografiji
18.30 Dnevnik 2 — Kronike Sever kliče Jug — Jug kliče Sever
19.00 Neločljiva tekmeca risanke
19.20 Corri e scappa, Buddy TV film
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 Ping pong
21.25 Dolarji in dim, televizijski film.
22.35 Parlamentarna razprava o «petrolejskem škandalu». Ob koncu DNEVNIK.

Drugi kanal

12.30 Pazimo na zdravje dok. oddaja
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.30 Šolska vzgoja: Skozi moderno umetnost
14.00 Popoldanski spored
14.10 Na domu Lawrencovih TV film
15.00 Serijski film: Atlas Ufo Robot
16.30 Program za najmlajše
17.00 Dnevnik 2 — Flash
17.05 Popoldanski spored
18.00 Šolska vzgoja:
18.30 Iz parlamenta Dnevnik 2 — Večerne športne vesti
18.50 Kakšna zgodba je to? Napoved vremena
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.40 Krt — 3. del TV nadalj.
21.35 Človek in misli 20. stoletja
22.35 Sereno variabile quiz Ob koncu DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.30 - 20.35 Gianni in Pinotto
19.35 Dekleta iz vasi s tovarnami 2. del
20.05 Šolska vzgoja: Otroštvo danes
20.40 «O scarfalietto» komedija v treh dejanjih
22.10 DNEVNIK 3

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.45 - 14.55 TV V ŠOLI: TV koledar, TV vrtec, Ruščina, Sončna energija, Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Izobraževalna oddaja, Zaduje minute
17.05 Poročila
17.10 Pravljice z lutkarjevega vozička: O kozlovskem biku in slamnati brezi
17.40 Pan Tau — češka otroška serija
18.10 Čez tri gore: Logaški oktet
18.35 Obzornik
18.45 Ognjena mešiča, izobraževalna oddaja
18.55 Varstvo pri delu: TRAKTOR
19.05 Risanka
19.24 TV nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV DNEVNIK
20.00 DOBER VEČER, zabavno-glasbena oddaja
21.00 V znamenju
21.15 Washington za zaprtimi vrati TV nadalj.
22.45 Nočni kino: KANARČKOVA PESEM, ameriški dok. film

Koper

17.30 Ponovitev filma
19.00 Aktualna tema
19.30 Otroški kotiček
20.15 TV D - Stičišče
20.30 Ob sedmih zjutraj je zopet vse v redu — film
22.00 TV D - Danes
22.45 TV film iz serije: Velika dolina
23.15 Baletna oddaja

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Radijski koncert; 11.30 Beležka, Folklorni odmevi; 12.00 Na goriškem valu; 12.30 Melodije od vsepovsod; 13.20 Zborovska glasba: Mednarodno tekmovanje «Cesare Augusto Seghizzi» 1980; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Otroški kotiček: Kje je napaka?; 14.30 Roman v nadaljevanjih — Boris Pasternak: «Doktor Živago» — 12. in zadnji del; 15.00 Doba kantavtorjev; 16.00 «Radio Klopotača»; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Priljubljeni motivi; 18.40 Slovenski priimki v Furlaniji in na Goriškem.

KOPER
(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Solisti klasičnih inštrumentov; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Poje skupina Strune; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je. . .; 10.32 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Mala diskoteka; 14.33 Izbrali smo za vas; 15.00 Samoupravljavec; 15.10 Italijanski zbori; 15.45 15. minut z Ninom Verniaghijem; 16.00 Kultura in družba; 16.10 Glasbeni odmor; 16.32 Crash; 16.55 Izletnik; 17.00 Glasba, šport, zanimivosti; 18.32 Petkov koncert.

KOPER
(Slovenski program)

6.30, 7.25, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Jutranji koledar; 6.37 Kino spored; 13.00 Pregled dogodkov; 13.05 Jugoslovanska pop scena; 13.40 Svirac svira, kolo igra; 14.00 S polnimi jadri; 14.37 Glasbeni notes; 14.30 Glasba po željah; 15.00 Dogodki in odmevi; 16.00 Kulturni relief; 16.10 Vaš telefon, naš mikrofon in zborovska skladba na vaš telefonski klic 25-888; 16.30 Primorski dnevnik; 16.45 Zabavna glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujenje; 7.25 Kakšna glasba; 9.00 Radio anch'io; 11.00 Sexy West; 12.03 Vi in jaz; 13.25 Poštna kočija; 13.30 Ulica Asiago Tenda; 14.03 Rdeči nageljni; 14.30 Šolska vzgoja; 15.03 Rally; 15.30 Popoldanska srečanja; 16.30 Misli King Konga; 17.03 Patchwork; 19.30 Glasba; 19.35 Šolska vzgoja; 20.00 Srečanje z Muziom Scevolo; 20.20 Bob Dylan in Neil Young.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00-9.00 Dnevi; 9.05 Radijska priredba; 9.32 - 10.12 Radio 2 — 3131; 11.32 Tisoč pesmi; 12.45 Hit Parade; 13.41 Sound Track; 15.00 - 15.42 Radio 2 — 3131; 16.32 Disco club; 17.32 Skupina MIM; 18.32 Ženska, cesarstvo: Marija Terezija iz Avstrije; 19.57 Spazio X, glasba za vse okuse in vse starosti.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Glasbena pravljica; 8.41 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Z radiom na poti; 9.40 Turistični napotki; 10.05 Rezervirano za. . .; 11.35 Znano in priljubljeno; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.00 Danes do 13. ure; 13.30 Priporočajo vam. . .; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Legenda in scherzo; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri!; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Razgledi po slovenski glasbeni literaturi; 18.30 S knjižnega trga; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Štirje kovači; 20.00 Uganite, pa vam zaigramo. . .; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Petkov glasbeni mozaik, 00.05 - 4.30 Nočni program.

Vladimir Gradnik

Primorski prostovoljci v obrambi severne meje 19. 1918-1919

Kljub temu je poveljstvo slutilo, da nekaj ni v redu, zato je poslalo četo istega polka z Ojstrice proti Labotu, da pomaga sedmi četi. Med pohodom se je četa ustavila pri nekem mlinu 4 do 5 km severno od Dravograda in približno prav tako daleč od Labota, ker ni vedela za dogodke v Labotu. Tudi streljanja ni bilo slišati. Utrujeni in od dežja premočeni vojaki so se stiskali pod streho. Iznenada se je zaslišalo povelje: «Zbor! Pod orožje! Vzemite municijo, hrano in vse potrebščine za takojšnji odhod!» Ta odhod pa je sedaj bil usmerjen v nasprotno stran. Zakaj? Koroške nemške čete so v pomladni majski ofenzivi prodirale na desnem bregu Drave proti jugovzhodu, zavzele Dravograd in tako prišle v zaledje slovenskih enot. Zato se je morala ta četa umakniti proti vzhodu (štajerski meji), oziroma skozi vas Sv. Lovrenc na Ojstrico. Svoji sedmi četi v Labotu niso mogli pomagati, ker je bilo nevarno, da bodo sami zajeti.

Medtem je v Labotu osamljena sedma četa zdržala obleganje vse dokler ni porabila municijo in hrano. Pojenjale so moči in upi na pomoč in rešitev. Ranjenim in bolnim niso mogli nuditi potrebne pomoči, da bi se goloroki postavili za tarčo sovražniku, ne bi imelo smisla. Po pogajanjih s predstavniki redne avstrijske vojske se je četa vdala. Med ujetnimi so bili tudi poročnik Flajs iz Soče v Trenti in Čarne s Svete gore pri Gorici, z njima pa tudi praporščak Milutin Vuga z Mosta na Soči.

Na podlagi pripovedovanja Milutina Vuge o dogodku pri Labotu, nam je njegov sin Saša Vuga prispeval zanimiv in slikovit prispevek, ki ga v celoti objavljamo.

Vod 7. plan. čete praporščaka Milutina Vuge v Malem Št. Vidu na Koroškem leta 1919

«KO STA POMOČ IN PUŠKA ODPOVEDALI»

Oče je bil do zadnjega na moč — in po pravici — ponosen na svoj delež v bojih za Koroško — posebno še na mesto, ki mu ga je Voranc zaupal v Požganici. Kljub štiriletnemu vojnemu trpljenju v cesarski Avstriji se je prav z žarom vpregel, zakaj razlika je bila naravnost pretresljiva: tokrat smo se prvič bili zase. Prav zanimivo je, kako so se Primorci hitro in zvesto odzvali klicu generala Maistra. Dvomim, da samo zaradi okupacije Slovenskega primorja: kdor je na primer hotel v zapeček, je v zapeček tudi šel, meje praktično še ni bilo, nihče mu ni postavljal španskih jezdecev na pot. Razlog bo gotovo drug: razvit patriotizem primorskega človeka. Domovina je ena, pravi Župančič — pa naj gre za Primorsko ali Koroško.

Ko je analiziral ljudi in dejanja, mu je grenko vstajal v spomin dogodek pri Labotu. Spominjam se, naj bo potoženo, po drugi vojni je bilo: če je vstopil skozi vrata Franc Kurinčič iz Kobarida, takrat poročnik ali kaj, ga je moj oče kar se da sarkastično in hitro zbodel.

Boj se je začel rano zjutraj, ob zori, nenavadno: najbrž je eden od volkswehrovcev v mraku izgubil orientacijo ali kaj — zaletel se je proti šoli, ki se je vanjo bila zabarikadirala naša sedma četa. Je bil morda Korošec, ki se je skesal avstrijske suknje in je hotel prebegniti? Ne vem. Vem le, da je oče potegnil izza vrat puško, skočil iz veže, pomeril, sprožil — ampak puška je bila prazna. Zgrabil je za cev in volkswehrovca strahovito usekal s kopitom. Temu se je zabliskalo: preden je oče lahko puško nabil z naboji, jo je že ubral v nasprotno smer in jadrno izginil, od koder je bil prišel.

Potlej je zaropotalo. Trajalo je dolgo. Dokler so naši pač imeli kaj streliva v strojničnih pasovih. Ko so Avstrijci vdrli in rinili navzgor, so jih zavračali z granatami. Ko so ostali le še z bajoneti v rokah, je vodstvo čete ukazalo konec. In vdajo. Zgnali so jih ven in ob bršljanu k zidu. Da bi jih pobili. Tam jih je surov feldwebel divje zmerjal. Pest je zmočil v kri nekega padlega volkswehrovca in mojega očeta strašno zamajal s klofuto. Še prej je zdelal nadporočnika Černeta, z ročajem pištole — ali bajoneta — mu je zbil nekaj zob.

Fantje so napravili, kar so mogli. Več ne bi niti vrag naredil! Šola je za obrambo na moč neprikladna — nekaj metrov nad njo je višina, strma, s klancem in gozdom, od tam so jih lahko Avstrijci obstreljevali kot na strelišču.

Šola — obkraj v strehi sta dve lini, tja so postavili dve strojnici. Tudi sicer je bil v pročelje naperjen napad, s strmine, iz gozda. Za šolo so vrtovi in vas. Pred vrati, tukaj je tata s štucem kresnil Avstrijca, ki je pridrjal po klancu. V vogal šole so jih stlačili po končanem boju. Tam še zdaj raste bezeg. Tu so jih potem obdelovali s pestmi in ročajem pištole. Tu so jih hoteli postreliti.

V tem je k šoli priskakljal neki hauptman. Bil je brez ene noge. Pomagal si je z berglami. Na žalost je spoznal očeta. Skupaj sta bila v Tirolih! Začele so se nove, divje litanije: da so vojaško prisegli Avstriji, zdaj se pa, izdajalci, bijejo proti njej. Kazalo je na moč grdo. Pa so prišle neke ženske. In en župnik: ti so pokleknili pred enonogca in prosili, naj se usmilijo vojakov. Hauptman jih je nagnal. Potlej so se švabi na srečo sprli. Zmagala je stranka, ki je ponavljala, da imajo tudi Srbi naše ujetnike . . . Oče je pripoved zmeraj sklenil: in tako smo odšli se sušit v avstrijsko lakoto.

TENIS

Dvoransko prvenstvo Italije

Borg zlahka odpravil Francoza Vasselina

Tudi Barazzutti in Bertolucci uspešna

BOLOGNA — Tudi v drugem kolu mednarodnega teniškega dvoranskega prvenstva Italije glavni favorit, Šved Bjorn Borg ni imel težav z zmago.

Švedski as je namreč v dveh setih premagal Francoza Vasselina s 6:0, 6:3.

Drugo kolo sta uspešno prestala tudi Italijana Bertolucci in Barazzutti. Bertolucci je z dokajšnjo lahkoto premagal Čehoslovaka Pavla Složila s 6:3, 6:2. Gre omeniti, da je Složil v prvem kolu odpravil kar nosilca št. 3 tega tekmovanja, Američana Billa Scanlona.

Barazzutti pa je premagal Novozelandca Onnyja Paruna po eni uri in devetih minutah, in to v dveh setih s 6:4, 6:4.

Corrado Barazzutti je tudi včeraj zmagal

V tem, drugem kolu pa je dokaj razočaral Južnoafričan Mitton. Letega je namreč premagal Američan Jeff Borowiak s 6:2, 6:0.

V dobri formi je Čehoslovak Šmid, ki je brez težav premagal zahodnonemškega prvaka Pinnerja s 6:0, 6:2.

V tem kolu pa je Panatta izgubil proti Američanu R. Meyerju s 5:7, 3:6.

Že na tem turnirju pa se je začela prava «psihološka borba» med Italijani in Čehoslovaki pred finalnim dvobojem Davisovega pokala v Pragi.

V Bologni ne nastopa številka ena češkoslovaškega tenisa Ivan Lendl in je zato vsako primerjanje (tudi posredno) moči med Italijani in Čehoslovaki na tem turnirju skoraj nemogoče. «Azzurri» pa so v Bologni v središču tudi ostrih polemik. Po mnenju nekaterih časnikarjev naj bi bili «azzurri» v popreční formi in njihovo gostovanje v Argentini ni bilo prav priporočljivo.

Vodstvo Udineseja ne skriva svojega začudenja nad dejstvom, da je prišlo do tako hude kazni, če ni sodnik Neumanna v trenutku prekrška niti poslal z igrišča. Vsekakor je vodstvo kluba vložilo priziv.

* * *

V mednarodnem nogometnem srečanju v Foggii je sovjetska enajsterica Tavrija premagala domače istoimensko moštvo Foggio z 2:0.

ZA SRČNO KAPJO

Umrl je S. Calvesi

BRESCIA — Za srčno kapjo je umrl prof. Sandro Calvesi, bivši zvezni trener italijanske atletske reprezentance.

Prof. Calvesi je bil svetovno znan kot pravi specialist pri vadenju tekov čez ovire.

KOŠARKA

POKAL PRVAKOV

Sarajevska Bosna v finalnem delu

Bosna — UBSC Dunaj 106:94 (57:49)

BOSNA: Vučević 6, Djogić 8, Benaček 17, Izić 8, Radovanović 13, Bilalović 4, Varajić 9, Mutapčić 19, Hadžić 12, Pajević.

SARAJEVO — Sarajevska Bosna je po pričakovanju v izločilnem delu C skupine premagala avstrijskega prvaka UBSC z Dunaja in se tako uvrstila v finalni del tega tekmovanja.

Sarajevčani so bili vseskozi boljši od nasprotnikov, med katerimi sta zadovoljila le Američana Gentryn (30 točk) in Hooker (25).

N. B.

BOKS

V TEŽKI PERESNI KATEGORIJI

Uehara ostal prvak

Japonec Yasucine Uehara je obranil svoj naslov svetovnega prvaka težke peresne boksarske kategorije. V Tokiu je po točkah premagal Leonela Hernandeza (Venezuela).

NOGOMET

V MLADINSKIH PRVENSTVIH

Tudi več zaostalih tekem

V prvenstvu kadetov Breg jutri v gosteh - Naši pred težko nalogo

Jutri in v nedeljo se bodo nadaljevala vsa mladinska prvenstva.

Medtem ko bodo tekme v kategoriji kadetov, najmlajših, začetnikov in cicibanov v A skupini po normalnem sporedu, v prvenstvu naraščajnikov, in sicer v B skupini, so na sporedu zaostala srečanja 5. kola. In tudi pri cicibanih bo jutri v C skupini Primorje odigralo doma proti Zaulam B zaostalo srečanje 6. kola.

Vse naše ekipe bodo pred težko nalogo.

KADETI

10. KOLO (22. 11. ob 14.30)

Costalunga - Supercaffè, Edile Adriatica - Libertas, Rosandra - Fortitudo, Stock - Roianese, Zaule - Breg, S. Marco - Opicina, Portuale prost.

NAJMLAJŠI

10. KOLO (23. 11.)

SKUPINA A

Breg - S. Luigi For You (Dolina ob 9.00), Blue Star - Campanelle, Costalunga - Libertas, Montebello - Portuale, Ponziana - Zaule.

SKUPINA B

Chiarbola - Primorje (igrišče Campanelle ob 8.30), Giarizzole - Supercaffè, Olimpia - Esperia S. Giovanni, Roianese - Zarja (Opčine ob 9.45), Triestina - Inter TS.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA B

ZAOSTALA SREČANJA 5. KOLA

Don Bosco - Inter TS, Vesna - CGS (Križ ob 9.00).

ZAČETNIKI

9. KOLO (23. 11.)

SKUPINA A

Breg - S. Sergio (Dolina ob 10.30), Costalunga - Libertas, Fortitudo - Rosandra, Ponziana A - Muggesana, Soncini B - Portuale.

SKUPINA C

Chiarbola B - Opicina, Esperia A CGS, Giarizzole - Opicina Supercaffè, Ponziana B - Primorje (Opčine ob 13.00), S. Luigi For You - S. Andrea A, Gaja prosta.

CICIBANI

10. KOLO (22. 11.)

SKUPINA A

Soncini B - Breg (Soncini ob 14.45), Domio - Chiarbola, Costalunga - Fortitudo A, Muggesana - Zaule A, Ponziana A - Portuale B.

SKUPINA C

ZAOSTALO SREČANJE 6. KOLA

Primorje - Zaule B (Prosek ob 15.30).

MLAJŠI CICIBANI

10. KOLO (22. 11.)

Soncini - Breg (Soncini ob 15.30), Domio - Chiarbola, S. Andrea - Fortitudo, Campanelle - Cave, CGS - S. Luigi For You, Giarizzole - Esperia S. Giovanni.

H. V.

NARAŠČAJNIKI

Primorec — CGS 4:0 (2:0)

PRIMOREC: Racman, Tomè, Vidali, L. Gregori, Igor Milković, Mikolj, Kalc, Fonda, Tognetti, Pečar.

STRELCI: v 7. min. Pečar, v 44. in 61. Mikolj, v 70. min. Mulè.

Naraščajniška ekipa Primorca je v nedeljskem kolu zasluženo premagala ekipo CGS, s čimer se je povzpela skoraj na vrh lestvice. Rezultat jasno kaže, da je bil Primorec vso tekmo v premoči.

V začetku srečanja je imel Fonda lepo priložnost, da povede, a pri zaključevanju ni bil dovolj točen. Čez nekaj minut pa je Pečar že zatresel nasprotnikovo mrežo. Tik pred koncem prvega polčasa je Mikolj podvojil. V nadaljevanju se igra bistveno ni spremenila. Primorec je imel še vedno pobudo v svojih rokah in dosegel še dva gola. Tokrat je treba pohvaliti celotno ekipo Primorca, posebno pa se je izkazal mladi obetajoči Kalc.

NAL

OLIMPIJSKE IGRE

NA ZASEDANJU V LONDONU

Franco Carraro kandidat za predsedniško mesto

Danes se bo v Londonu začelo zasedanje evropskih nacionalnih olimpijskih odborov, na katerem bodo imeli na dnevnem redu več pomembnih točk. Ker bo to prvo tako zasedanje te nove organizacije, za katero so se odločili na lanski seji mednarodnega olimpijskega odbora v Portoriku, bodo morali imenovati najprej predsednika, podpredsednika in izvršni odbor.

Kot vse kaže je eden glavnih kandidatov za predsedniško mesto predsednik CONI Franco Carraro. Večina zahodnih, pa tudi vzhodnih delegacij je izrazila pripravljenost, da ga izvoli na to mesto.

Edinega konkurenta mu predstavlja Finec Artiala, katerega podpirajo tudi vse ostale skandinavske države. V krogih finske delegacije se je izvedelo, da bodo Skandinavci v primeru, če njihov kandidat ne bo izvoljen, zahtevali naj se imenovanje predsednika odgodi do kongresa mednarodnega olimpijskega odbora, ki bo prihodnje leto v Baden Badnu.

Med drugimi pomembnimi vprašanji, o katerih bo tekla beseda na tem zasedanju, bo tudi organizacija olimpijskih iger leta 1984 v Los Angelesu, kajti širijo se vesti, da so priprave na to manifestacijo v velikem zaostanku in baje tudi vse tisto, kar je že bilo storjeno, ne teče tako, kot bi moralo.

ODBOJKA

V PRVENSTVU MLADINK

Bregu slovenski derbi

V Dolini so zasluženo premagale Slogo - Med deklicami pa so Brežanke (po slabi igri) izgubile proti Kontovelkam

MLADINKE

Breg — Sloga 3:0 (3, 7, 5)

BREG: Ota, Slavec, Stepančič, Martinelli, Pečenik, Kocjančič, Salvi, Žerjal.

SLOGA: Lučka in Anamarija Križmančič, Grgič, Benčina, Kavčič, Adam, Valentina in Suzana Vidali, Sosič.

SODNIKA: Crozzoli in Gioppo

V sredo so Brežanke na domačem igrišču premagale Slogo. Domačinke so tokrat odigrale svojo najboljšo tekmo v tem prvenstvu in so s svojo igro povsem zadovoljile.

Od vsega začetka so igrale umirjeno in urejeno in točni sprejemi so zelo pripomogli pri nadaljnji igri in močnemu napadu. Vse igralke so tokrat dobro igrale v obrambi, ob mreži pa sta se odlikovali Slavčeva, ki je bila neustavljiva v napadu, in Martinelli, ki je blokirala vsako žogo in uspešno igrala tudi v napadu. Toda pohvalo si zaslužijo tudi vse ostale igralke, ki so se tokrat res potrudile.

MRS

DEKLICE

Breg — Kontovel 0:3 (—3, —11, —4)

BREG: Ota, Salvi, Smotlak, Žerjal, Kocjančič, Mauri, Alberti, Maver.

KONTOVEL: Ban, Cibic, Nataša, Romilda in Silvana Danev, Kemperle, Pertot, Prašelj, Regent in Starz.

SODNIK: Benedetti

V slovenskem derbiju v Dolini med Bregom in Kontovelom so domačinke popolnoma podlegle nasprotnicam.

Kontovelke so zasluženo zmagale. Nasprotno pa so bile domačinke preveč statične. Preveč so zgrešile servisov in slabe so bile v bloku. Kontovelke pa so tako imele odprto pot do zmage.

MRS

ATLETIKA

V KROSIH

Adria že začela z zimskimi nastopi

Komaj so odjeknili zadnji streli starterjev na atletskih tekmovanjih je Adria že pričela z novo sezono krosov. Lonjersko društvo nastopa tudi v zimski sezoni in ne pozna premorov med eno in drugo sezono. Poleg tega pa moramo reči, da je v lanski sezoni doseglo z nekaterimi tekmovalci tudi odlične rezultate, kot so nastop Davida Gregorija na državnem finalu dečkov, osvojitev pokrajinskih ter deželnih naslovov, poleg številnih prestižnih uvrstitev med najboljšimi. Z letošnjim prestopom najboljšega srednjeprogaša v starejšo kategorijo bodo sicer možnosti za ponovitev lanskih uspehov precej manjše, v vrstah društva pa so še vedno taki elementi, ki lahko računajo na visoke uvrstitve, tako na pokrajinski, kot na deželni ravni. Mislimo predvsem na deklici Marizo Viller ter Laro Milano (lani deželno prvakinjo v krosu), od katerih ima prva realne možnosti, da nam tudi za letos zagotovi en deželni naslov. Razna uradna tekmovanja se bodo pričela sicer komaj v drugi polovici decembra z mladinskimi igrami, toda društvo ima že programiran nastop članov na raznih drugih neuradnih tekmah, od katerih je prva bila že preteklo nedeljo v Colu. Na krosu dolgem 10 km in na katerem je nastopilo okoli 350 tekmovalcev se je najbolje odrezal David Gregori z osvojitvijo 20. mesta. Mesto za njim je prispel Fabio Ruzzier, medtem ko sta se Marko Saksida ter Vasilij Pečar uvrstila na 69., oziroma 86. mesto. Naslednji nastop čaka adrievce v nedeljo, 30. t.m., pri Dolini, kjer bodo letos prvič nastopile tudi deklice. To bo prvi od treh krosov, ki jih organizira tržaški klub «Gentlemen» in na katerih lahko nastopajo člani kolesarskih društev. Drugi od teh krosov bo nato na sporedu v nedeljo, 7. decembra, pri Bazovici, zadnji pa teden kasneje pri Padričah. Zatem pa bo že na vrsti pokrajinska faza MI. Torej izredno pester program tekmovanj, od katerega želimo že ob pričetku, da bi naši atleti dosegli čim več uspehov.

V ORGANIZACIJI ZSŠDI

V Gorici plavalni tečaj

Združenje slovenskih športnih društev v Gorici organizira s pričetkom v mesecu decembru prvi plavalni tečaj za osnovnošolske otroke (od 7. do 10. leta). Tečaj bo ZSŠDI organiziralo s pomočjo Občinske zveze za telesno kulturo Nova Gorica, in sicer v bazenu hotela Argonavti v Novi Gorici.

Plavalni tečaj naj bi bil enkrat tedensko in sicer ob sredah popoldan od 15. do 16. ure in to pod strokovnim vodstvom priznanih novogoriških učiteljev plavanja.

Zainteresirani starši, ki nameravajo vpisati svoje otroke na plavalni tečaj, lahko to storijo vsak dan (razen ob sobotah) na sedežu ZSŠDI v Gorici (Ul. Malta 2 — tel. 84-644), kjer bodo prejeli tudi vsa podrobnejša pojasnila.

Zainteresirani naj se čimprej prijavijo, saj je število mest omejeno. Začetek tečaja je predviden za sredo, 3. decembra.

ODBOJKA

V 2. ŽENSKI ITALIJANSKI LIGI

Letos dve slovenski ekipi

Poleg Bora Intereurope si je po lanskem uspešnem nastopu v C ligi priboril status drugoligaša tudi nabrežinski Sokol - Skupno deset moštev

Prihodnjo soboto, točneje 29. novembra, se bo začelo tudi odbojkarsko prvenstvo v drugi italijanski ženski ligi, to je v najvišji konkurenci, kjer je zastopana ženska zamejska odbojka. Po letu premora bosta tokrat v B ligi ponovno dve ekipi, tržaški Bor Intereuropa in nabrežinski Sokol, ki si je v lanskem zelo uspešnem nastopanju v C ligi ponovno priboril status drugoligaša.

Tudi letos bo skupino sestavljalo deset ekip, kljub lanskoletni napovedi, da bodo konkurenco razširili na dvanajst predstavnikov. Poleg Bora Intereurope in Sokola bodo v skupini, ki nas pobliže zanima, nastopali še Il Pellicano Fratte, Baribbi Brescia, PGS Don Bosco, Oma Zanardo, Pallavolo Mogliano Veneto, Schio, Spinea in Pielle Immobiliare. Kdo so pravzaprav nasprotniki naših dveh ekip. Novinca v ligi sta Il Pellicano in Don Bosco. Il Pellicano je slovenskim ljubiteljem odbojke poznan, saj je lani nastopal v isti skupini kot Sokol in tudi prepričljivo osvojil prvo mesto. Padovski Don Bosco je zaenkrat še popolna neznanka, vendar je v zadnjih letih že tradicija, da so ekipe, ki napredujejo iz nižje lige v višjo, dobro pripravljene in vsaj prvo leto ne odigrajo podrejene vloge. Ostale ekipe so bile že lani nasprotnik borovk.

OMA Zanardo se je lani uvrstila na drugo mesto in se je dolgo časa borila celo za prestop med prvoligaše. Ponašala se je s homogeno, izkušeno in uigrano šesterko. Vendar je v tržaški ekipi letos prišlo do velikih sprememb, nekatere ključne igralke so prenehale z igranjem ali pa prestopile k drugim klubom, tako da bo OMA letos nastopila s popolnoma pomlajeno postavo.

Pielle Immobiliare nikakor ni nova ekipa, kot bi njeno ime dalo slutiti, saj gre za lanskoletni Cenate Sotto. Ta šesterka je lani obtičala na tretjem mestu in po vsej verjetnosti niti letos ne bo odigrala podrejene vloge, saj bi morala soditi celo v ožji krog favoritov za najvišja mesta.

Tudi Spinea je lani sodila med boljše ekipe prvenstva, njen glavni adut pa je bila državna reprezentantka Filippova.

Baribbi iz Brescie, Pallavolo Mogliano in Schio so v lanskem prvenstvu zasedli končno šesto, sedmo oziroma osmo mesto. Schio je iz lige celo izpadel, vendar so ga zopet povabili med kvalitetnejšo konkurenco, saj je zaradi nekoliko drugačne sestave skupin manjkala ena ekipa. Vsaj na papirju in pa na podlagi lanskih rezultatov bi morale te ekipe tudi letos spadati med manj nevarne konkurente. Kaj pa Bor Intereuropa in Sokol? Kot rečeno, je Sokol lani uspešno nastopal v nižji ligi in si priboril pravico do nastopa med drugoligaši. Ekipo je lani sestavljalo več mlajših igralk, ki so se povsem vključile v igro svojih starejših vrstnic. Bor Intereuropa je v B ligi nastopal že lani in to s spremenljivo srečo ter osvojil peto mesto. Tržaška ekipa bo letos precej pomlajena, saj je v njenih vrstah prišlo do nekaterih sprememb. O pripravah naših dveh ekip, njunih morebitnih težavah, ciljih in načrtih v letošnjem prvenstvu bomo poročali posebej v eni naših prihodnjih številk.

INKA

Škrkova je že nekaj let steber nabrežinske šesterke

HOKEJ NA LEDU

POKAL PRVAKOV

Ljubljanska Olimpija premagala Gardeno

Olimpija — Gardena 8:3 (5:0, 2:3, 1:0)

LJUBLJANA — V povratnem srečanju drugega kola pokala prvakov v hokeju na ledu je ljubljanska Olimpija zanesljivo premagala italijanskega prvaka Gardeno iz Ortisei in se uvrstila v nadaljnje kolo.

Prva tekma v Gardeni se je namreč končala neodločeno 1:1

HOKEJ NA KOTALKAH

Po nezasluženem porazu proti Španiji se je Italiji nekoliko oddaljila možnost, da bi osvojila na svetovnem prvenstvu v hokeju na kotalkah v Talcahuanu (Čile) srebrna kolajna. «Azzurri» so namreč to tekmo izgubili z izidom 3:1.

IZIDI 5. KOLA

Brazilija - ZDA	7:0
Španija - Italija	3:1
Portugalska - Čile	4:2
Argentina - Nizozemska	7:0

LESTVICA

Španija 8 točk, Argentina in Portugalska 7, Italija in Čile 5 itd.

V zadnjih dveh nastopih tega prvenstva bosta nasprotnika Italije, Čile in Brazilija.

Na Wembleyu je bilo «vroče»

Na nogometnem kvalifikacijskem srečanju za SP na londonskem stadionu v Wembleyu so se nogometaši Anglije in Švice vrgli dokaj požrtvovalno v borbo. Dvoboji so bili večkrat «vroči», angleški napadalec Mariner pa je bil pri svojem skoku le nekoliko previsok.... (Telefoto AP)

NAMIZNI TENIS

NA MP JUGOSLAVIJE

Kitajci najuspešnejši

Tudi med dekleti prevlada daljnovzhodnih igralk

LR Kitajska je v nadaljevanju mednarodnega namiznoteniškega prvenstva Jugoslavije z Zagrebu dosegla velik uspeh. V ekipnem delu tega tekmovanja je namreč zmagala tako v moški, kot tudi v ženski konkurenci.

V moškem finalu je Kitajska B odpravila Kitajsko A s 3:0, med dekleti pa je Kitajska premagala Korejo s 3:0.

V polfinalu so dosegli te izide:

MOŠKI

Kitajska B - Japonska A	3:0
Kitajska A - ČSSR A	3:1

ŽENSKE

Kitajska - SZ	3:1
Koreja - Japonska	3:1

Že polfinale je torej potrdil popolno premoč daljnovzhodnih držav saj je bilo od osmih polfinalistov kar šest s tega področja.

Po tekmovanju med ekipami se je začel nastop mešanih dvojic. V četrtfinalu so dosegli med drugimi tudi te izide:

Xie Saike - Shen Jianling (Kit.) — Kalinič - Perkučin (Jug.) 2:1

Vang Huijuan - Geng Linan (Kit.) — Appelgren - Strommväll (Švedska) 2:0

Ši-Zihao - Kibaoksiang (Kit.) — Šurbek - Batinič (Jug.) 2:1

Grubba (Pol.) - Vrieskop (Niz.) — Toiuči - Tamara (Jap.) 2:1

V prvem kolu tega tekmovanja je romunski par Arescu - Ferenci premagal Italijana Bisi - Cergol z 2:1, Jugoslovana Šurbek - Batinič pa sta odpravila Italijana Costantini - Mauriello z 2:0.

V srečanju moških parov sta v 1. kolu Italijana Bisi - Costantini pripravila veliko presenečenje z zmago nad Korejcema Čo Jung-Hong Čol z 2:0, v drugem kolu pa sta pospravila še jugoslovansko dvojico Mesaroš - Juhac z 2:1.

N. B.

SMUČANJE

Poljska odpovedala tekmovanje SCIJ

Poljske oblasti so vodstvu mednarodnega kluba novinarjev smučarjev (SCIJ) sporočile, da ne morejo zagotoviti organizacije svetovnega prvenstva, ki bi moralo biti meseca januarja v nekem znanem poljskem smučarskem centru. SCIJ bo prvenstvo organiziral v neki drugi evropski državi.

Mladi tečajniki barkovljanske Sirene

PLODNO DELOVANJE BARKOVLJANSKE SIRENE

V preteklem delovnem obdobju je zabeležila vrsto pomembnih uspehov

«Letos smo imeli osemdeset tečajnikov, lani kar polovico manj. Poleg tega smo si priskrbeli še precej novih plovil. Kar pa je bistvenega pomena, navdušenja pri mladih članih ne manjka», je začel naš kratek pogovor Bogdan Milič, trener pri barkovljanski Sireni, ki je skupaj s Čupo naš edini zamejski pomorski klub. «Že ta skopa podatka in ugotovitev torej kažejo, da sta naše delo in prizadevanje tudi obrodila sadove.»

«Letošnja sezona je pri kraju in kot praviš, ste z njo zadovoljni. Je torej šlo vse tako, kot ste si zamislili v začetku?»

«Šlo je celo bolje, kot smo si zamislili. Izdelali smo namreč le okviren program. Med drugim je bil predviden tritedenski tečaj za začetnike (prvič na lastnem prostoru) in že z njim smo doživeli prvo prijetno presenečenje. Odziv je namreč presegel vsa pričakovanja, saj se je prijavilo, kot sem že omenil, osemdeset dečkov in deklic.»

«Tečaj smo priredili z lastnimi kadri in s pomočjo trenerjev Jadro kluba iz Kopra, s katerim sodelujemo že od naše ustanovitve. Organizacija je terjala mnogo truda vseh naših članov, ki pa so se z velikim veseljem oprijeli dela. Uspeh tečaja je bil zadovoljiv, z izkušnjami, ki smo si jih nabrali, pa mislimo, da se bo v prihodnje dalo marsikaj še bolje izpeljati, tako glede kakovosti kot množičnosti.»

«Poleg tečaja, je naše delovanje obsegalo nastop na vseh regatah v Tržaškem zalivu in na nekaterih regatah onstran meje, ob istrski obali. Glede na našo neizkušenost, smo se na teh regatah še kar dobro odrezali in se tudi visoko uvrstili. Sami pa smo priredili dve regati, eno za naše tečajnike na optimistih, druga pa je bila naša prva neuradna regata na optimistih, ko so se je udeležili jadralci iz našega zaliva in iz matične domovine. Da izpopolnimo znanje svojih kadrov, smo se udeležili trenerskega tečaja v Tržiču, ki ga je priredila italijanska jadralna zveza (FIV). Letos so nas namreč končno sprejeli v FIV, kar nam je omogočilo uradno nastopanje na regatah in udeležbo na trenerskih tečajih, s prihodnjo sezono pa tudi uradno prirejanje regat.»

«Čemu ste posvetili največ pozornosti glede na izkušnje iz prejšnjih let?»

«Naša poglavitna skrb je bila, da usposobimo kadre in pritegnemo čim več mladih, katerim bi omogočili, da pridejo v stik z morjem, z jadrom. Vzporedno s tem pa smo morali tudi poskrbeti, da jim s primernimi infrastrukturami to tudi omogočimo.»

«Smo torej pri vprašanju prostorov in infrastruktur, bolečem vprašanju za vsa naša društva. Kako je pri vas?»

«V glavnem smo skušali do konca urediti naš prostor ob morju (naš sedež je namreč na nasipini pod svetilnikom, pred sedežem klub Saturnia, če prihajamo iz mesta). Zgradili smo drč in jo zavarovali s školji, z zidom pa smo podprli in utrdili teren ob morju. Poleg tega smo dokončali barako, kjer imamo spravljeno klubsko opremo, in se priključili na vodovodno, električno ter telefonsko omrežje. Prihodnjo sezono pa bomo dokončali še nekatera dela, kot na primer sanitarije. Na istem prostoru zraven nas je tudi italijanski klub Barcola vela Grignano, s katerim smo v dobrih odnosih in si vzajemno pomagamo.»

«Ste že govorili o načrtih za naslednjo sezono?»

«Podobni program ravnokar pripravljamo in že sedaj lahko rečem, da bo bolj bogat in pester kot je bil lanski.»

«Kaj meniš o prihodnosti našega zamejskega pomorskega udejstvovanja?»

«Bodočnost tega je odvisna v prvi vrsti od okrepitve naših dveh pomorskih klubov. Istočasno pa terja tudi sodelovanje med njima. Glede na izredno veliko zanimanje in celo željo za ta šport, bi bila namreč izredna škoda, če se ne bi s primernim posluhom odzvali težnjam naše mladine. Pomorska dejavnost pri nas je v bistvu še v povojih in je tu treba še veliko narediti, pa tudi možnosti je veliko, pri tem pa nam bodo več dobrodošli tudi nasveti in pomoč naše Zveze.»

D. B.

Bogdan Milič

NOGOMET

Portugalska — Sev. Irska 1:0

LIZBONA — V kvalifikacijskem srečanju 6. skupine za SP je Portugalska premagala Severno Irsko z 1:0 (0:0).

Strelec: Jordao v 60. min.

Lestvica 6. skupine

Sever. Irska	3	1	1	1	3:1	3
Portugalska	2	1	1	0	1:0	3
Škotska	2	1	1	0	1:0	3
Izrael	3	0	3	0	1:1	3
Švedska	4	0	2	2	1:5	2

* * *

Fiorentina — Avstralija 2:0

FIRENCE — V prijateljski nogometni tekmi je Fiorentina premagala avstralsko reprezentanco z 2:0, prvi polčas (1:0).

Strelca: Antognoni v 11. min. in Orlandini v 46. min.

R. F.

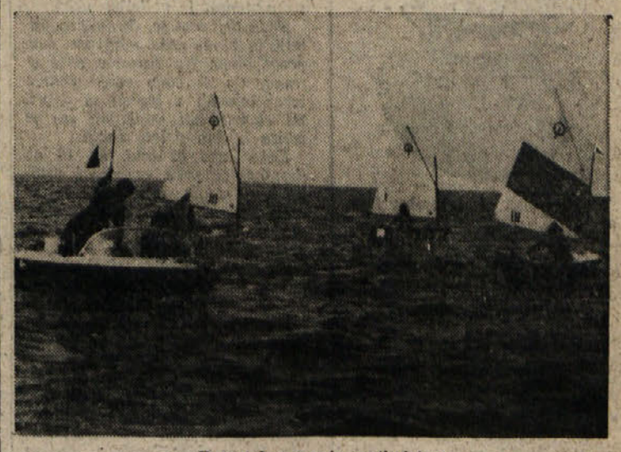

Posnetek z regate «optimistov»

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 60.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 5,50 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 21. novembra 1980

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 22.600 lir. Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VČERAJŠNJA ZAHTEVA IRANSKEGA PREMIERA RADŽAIJA

Amerika mora naknadno pojasniti svoj odgovor iranskim oblastem

ZDA so baje le delno pristale na pogoje za izpustitev talcev - Palme se je sestal s teheranskimi voditelji

TEHERAN, ALŽIR, BAGDAD — Iranski premier Radžai je včeraj napovedal, da bo njegova vlada zahtevala od Washingtona naknadna pojasnila glede odgovora na iranske pogoje za izpustitev 52 ameriških talcev. Baje je še vedno sporen problem vračanja šahovega premoženja in jamstva, da ne bodo ZDA zahtevale nobene odškodnine. Washington kot kaže trdi, da nista ta dva podviga v njegovi pristojnosti, ker se morajo o njih izrekati ameriška sodišča.

Iranski premier je tudi podprl predsinočnje izjave predsednika iranskega parlamenta Rafsandžanija v Alžiru, ki trdi, da so ZDA načelno pristale na iranske pogoje, da pa bodo talca izpustili le, ko bodo pogoje tudi izpolnili. Glede usode ameriških talcev prihaja torej do nadaljnjih premikov. Pozornost svetovne javnosti pa je predvsem usmerjena v vse pobude, ki bi omogočile mirno zgladitev iransko- iraškega spopada. Tuje agencije s posebnim poudarkom posredujejo sporočilo CK Alžirske ljudske osvobodilne fronte, ki poziva Irak in Iran, da prekineta sovražnosti «in se vrneta na izhodiščne položaje, v okviru sporazuma iz leta 1975». Istočasno je alžirska tiskovna agencija integralno objavila celotno vsebino alžirskega sporazuma med Irakom in Iranom o spornih mejnih in drugih vprašanjih. CK FLN Alžirije smatra, da lahko služi alžirski sporazum iz leta 1975 kot temelj za mirno zgladitev spora med državama.

To je prvi konkretni predlog, kako bi lahko ustavili sovražnosti med državama. Za Teheran je v celoti sprejemljiv, saj bi pomenil uresničitev njihovih zahtev, da se morajo iraške sile umakniti z iranskega ozemlja. Objava sporazuma in vseh protokolov pa v dobršni meri spravlja v zagato Bagdad, saj bi lahko služila kot dokaz, da je prav Irak kršil alžirski sporazum. Vsekakor bo alžirska pobuda težko izvedljiva, saj je Bagdad že jasno povedal, da se ne bo odrekel «neodtujljivim pravicam nad Šat-el-Arabom». V vsem tem pa je skrajno ironično, da je poleg šaha Reze Pahlavija podpisal alžirski sporazum prav sedanji iraški predsednik Husein.

Vojna se torej ne bo kaj kmalu končala. Tega mnenja je tudi večina političnih opazovalcev, ki budno spremljajo mirovno misijo Olofa Palmeja v Teheranu. Nekdanji švedski premier se je včeraj sestal z Radžaijem in Banisadrom, pogovori so zaviti v najstrožjo tajnost, izjave iranskih voditeljev pa precej pogojujejo notranji propagandni razlogi spora med islamskimi integralisti in zmernimi silami.

Medtem so na fronti iranske sile zabeležile nove uspehe; to vsaj poročanju iranskih vojaških komunikejev, ki trdijo, da uspešno tolčejo iraško vojsko pri Susangerdu in Ahvazu. Na tem območju so v zadnjih urah izločili iz boja približno 200 iraških vojakov in uničili 25 tankov. Bagdad skuša zmanjševati iranske uspehe in trdi, da so njegove izgube minimalne, a je izredno skop.

Zahodne kroge pa je včeraj razveselila vest turških funkcionarjev v Ankari, da se že od predsinočnjim pretoka skozi iraško-turški naftovod iraška nafta do sredozemskega terminala pri Ceyhanu. V Ankari niso navedli količin, omenili so, da so nižje kot so bile pred spopadom. Tudi Iran je v manjših količinah obnovil izvoz svoje nafte s terminala na otoku Kargu.

OBISK NEMŠKEGA KANCLERJA V ZDA

Carter sprejel Schmidta

NEW YORK — Nemški kancler Helmut Schmidt, ki je na obisku v ZDA, se je predvčerajšnjim sestal z generalnim sekretarjem OZN Kurtom Waldheimom in se z njim pogovarjal o najpomembnejših vprašanjih, s katerimi se ukvarja svetovna organizacija. Še posebno pozornost sta posvetila iraško - iranski vojni, Bližnjemu vzhodu in Afganistanu.

Schmidt se je včeraj sešel tudi s Carterjem. Pred srečanjem z ameriškim predsednikom je nemški kancler dejal novinarjem, da bo njegov obisk v Beli hiši v določenem smislu poslovilen. Obenem pa je izjavil, da se namerava sestati tudi z nekaterimi novimi člani senata in osebnostmi, ki bodo kmalu sprejele nove odgovornosti. S tem naj bi Schmidt posredno potrdil, da se namerava sestati tudi z Reaganom.

Na sliki Carter in Schmidt (telefoto AP).

MIRKO KALEZIĆ O MADRIDSKI KONFERENCI

Poudarjen pomen podpore akciji nevtralnih in neuvrščenih držav

Jugoslavija pričakuje kontinuiran in uspešen razvoj odnosov z novo ameriško administracijo

BEOGRAD — Uradni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Mirko Kalezić je na včerajšnji tiskovni konferenci izjavil, da je zelo pomembno, da je kljub težavam prišlo do sporazuma o dnevnem redu, organizaciji in drugih spornih točkah na konferenci o evropski varnosti in sodelovanju, s čemer so omogočili, da je sestanek dobil normalen potek in začel obravnavati vprašanja z dnevnega reda.

Pri dosegi tega dogovora so imele pomembno vlogo neuvrščene in nevtralne države na podlagi konkretne akcije Avstrije, Švedske, Cipra in Jugoslavije. Ta akcija je naletela na široko podporo in pozitivno oceno vseh udeleženk madridskega sestanka, je rekel Kalezić in poudaril, da si bo Jugoslavija še naprej prizadevala, da bi v Madridu zagotovili konstruktivno in delovno ozračje, se izognili polemikam in političnim soočanjem.

V zvezi z vrsto srečanj na najvišji ravni med državami Jugoslavije, Romunije, Bolgarije in Grčije so se novinarji zanimali, ali obstojajo konkretne pobude ali dogovori za nov sestanek strokovnjakov balkanskih držav in razvijanje balkanskega sodelovanja. Poleg splošnega pozitivnega političnega pristopa so bile na teh srečanjih tudi pobude, ki jih Jugoslavija podpira za nadaljevanje sestanka strokovnjakov balkanskih držav.

Na vprašanje novinarja, kako gleda na prihodnji razvoj jugoslovansko - ameriških odnosov, ki so se do sedaj s Carterjevo administracijo uspešno razvijali in ali pričakuje uspešen razvoj odnosov tudi z administracijo novoizvoljenega predsednika Reagana, je uradni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve odgovoril, da že vprašanje vsebuje pozitivno oceno razvoja odnosov med Jugoslavijo in ZDA v obdobju Carterjeve administracije. Ni naša navada, da bi ob izvolitvi in spremembah vlad v posameznih državah ocenjevali in napovedovali razvoj dvostranskih odnosov, vendar ni razlogov, da vašega vprašanja ne bi komentiral, je dejal Kalezić. Dodal je da pričakuje kontinuiran in uspešen razvoj odnosov tudi z novo ameriško administracijo, ker je to v korist obeh držav in v korist boljšega razumevanja v svetu. Za to so tudi zelo solidni temelji v skupnih dokumentih, srečanjih in izmenjavi mnenj voditeljev obeh držav v preteklosti. Znano je, da je vsestransko in enakopravno sodelovanje na številnih področjih dvostranskih odnosov intenzivno že vrsto let ne glede na spremembe v ameriški administraciji, je povedal Kalezić. (dd)

VČERAJ PONOČI V BLIŽINI BOCNA

Dinamitna atentata uničila daljnovoda

BOCEN — Dva dinamitna atentata sta včeraj ponoči okrog treh porušila in uničila električni daljnovod nekje med občinama Lana in Nalles v bocenski pokrajini. Zločinsko dejanje je povzročilo prekinitev dobave električnega toka na širšem področju Bocna in Merana, čeprav se je zaradi nočne ure večina prebivalcev soočila s tragedijo že le v jutranjih urah.

Odgovornost za atentat si je prevzela revanšistična organizacija «Tirol», ki že več časa deluje na Južnem Tirolskem z vrsto atentatov in z akcijami političnega vandalizma. V zadnjih dveh mesecih si je lastila odgovornost za požige karabinjerskih avtomobilov ter za podtikanje zažigalnih bomb pred spomeniki padlim v raznih krajih bocenske pokrajine, ki so jih izvedli v obdobju zadnjih let.

V teku je že preiskava. Na kraju atentata so agenti Digosa našli letake s podpisom organizacije «Tirol». Iz skrčenega besedila izhaja, da se pripadniki organizacije potegujejo za samoodločbo nemškega naroda ter za izgon italijanskih državljanov iz Južne Tirolske.

Predsednik bocenske pokrajine in voditelj stranke SVP Silvius Magnago je med včerajšnjo redno sejo pokrajinskega sveta ostro obsodil ta atentat. Poudaril je, da ta zvrst terorja nikakor ne koristi niti nemški niti ladinski narodnostni skupnosti, temveč ji vsestransko škodi.

Delavci električnega konzorcija so že pričeli s popravili.

BENEŠKI DNEVNIK

Zaščita reke Nadiže v ospredju pozornosti

Kljub številnim zaščitnim zakonom ogroža prekinitev dotoka iz Stupice sam obstoj reke

ČEDAD — V zvezi z afero o reki Nadiži, ki je nemalo razburila prebivalce vse doline, se novosti vrstijo kot na tekočem traku. Skrbi krajevnih prebivalcev so se začele tedaj, ko je konzorcij za vodovod Pojana začel nezakonito črpati vodo iz enega najvažnejših dotokov reke, Arpita iz Stupice. Poznavalci menijo, da bi bila Nadiža s tem hudo prikrajšana tako z ekološkega kot turističnega vidika, saj je pomanjkanje vode že sam po sebi zelo pereč problem reke. Zaradi svojih edinstvenih značilnosti so Nadižo celo zaščitili z državnim zakonom, njeno izvirnost in nedotakljivost pa predvideva tudi urbanistični deželni načrt.

V ta namen so v ponedeljek v Špetru organizirali sestanek med krajevnimi župani in predstavniki konzorcija «Pojana». Razpravi je prisostvoval tudi deželni odbornik za javna dela. Predstavniki špetrske občine so izrazili zaskrbljenost in nakazali vrsto alternativnih predlogov rešitvi, ki jo je predlagal čedadski konzorcij.

Istočasno so o perečem problemu razpravljali tudi videmski pokrajinski svetovalci na svoji zadnji redni seji. Predsednik odbora Englaro je odgovoril na interpelacijo Petričiča (KPI) in Melisse (PSDI). Ob koncu so soglasno odločili, da bodo prihodnjo sejo v celoti namenili problemu zaščite Nadiže.

«Stalni odbor za zaščito Nadiže», ki so ga ustanovili pred kratkim in si je že pridobil podporo številnih kulturnih, športnih, ekoloških in drugih ustanov, na že načrtuje vrsto zanimivih pobud. V prvi vrsti bodo objavili posebno ilustrirano brošuro in organizirali javno zborovanja v Podbonescu.

Preiskava o podjetju Beograd-Inženiring

BEOGRAD — Na nedavni seji predsedstva beograjske konference SZDL so med drugim obravnavali tudi informacijo o preiskavi v Beograd-Inženiringu, kjer so odkrili vrsto nepravilnosti. Zaradi kaznivih dejanj grabeža, zlorabe pooblastil in ponaredb so uvedli preiskavo proti vrsti odgovornih oseb iz omenjene beograjske organizacije. Preiskovalni organi preverjajo predvsem, kaj se je dogajalo v lovskem domu v jasi Tomiču, ki ga je imela zakupljenega Beograd-Inženiring in kjer so se vrstile gostija za gostijo, plačevalo z lažnimi računi in s sredstvi, ki so bila sicer namenjena za tople obroke delavcev in podobno. Preverili bodo tudi, kako je bilo z gradnjami in adaptacijami zasebnih hiš in vikendov v okolici Beograda, komu so jih gradili in po kakšnih cenah.

V zvezi s tem je v razpravo posegel tudi Živorad Kovačević, predsednik beograjske mestne skupščine. Omenil je da je treba temeljito razčistiti trditve, ki so se pojavljale v časnikih ter v govoricah, ki z Beograd-Inženiringom povezujejo tudi nekatere znane «mestne funkcionarje». Kar se tiče povezovanj omenjene firme z imenom Živorad Kovačević, je povedal, da je pozval organe UJV, naj pregledajo dokumentacijo in dejstva, kar so tudi naredili in ugotovili, da so govorice (glede kreditov za njegovo počitniško hišico itd.) neosnovane. Tudi sicer se je zavzel, da ne bi smeli ustvarjati vzdušja splošnega nezaupanja in da je najboljši recept za to prav pošteno in dosledno raščiščevanje spornih vprašanj.

DUNAJ — Italijanski veleposlanik v Avstriji Fausto Bacchetti je včeraj izročil koroškemu deželnemu glavarju Leopoldu Wagnerju najvišje odlikovanje italijanskega predsednika.

MOSKVA — Sovjetski časopis «Izviestja» je v včerajšnji številki opozoril Italijo, naj «ne naseda ameriški jedrski politiki» in naj se tako odreče nevarnosti, da bi se Apeninski polotok spremenil, v primeru vojne, v središče vojaških operacij.

Palača na kolesih

Poljak Jacek Kowalski je prejel nagrado osem milijonov lir za najboljši lepak za propagiranje javnih prevozov v Milanu (Telefoto AP)

Delegacija ZZB NOV Slovenije na Koroškem

CELOVEC — V sredo je bila na obisku pri Zvezi koroških partizanov tričlanska delegacija Zveze združenj borcev NOV Slovenije, ki jo je vodil predsednik Janez Vipotnik. Sprejeli so jih predstavniki Zveze koroških partizanov, Zveze slovenskih organizacij, Zveze slovenskih izseljencev in Zveze slovenske mladine.

Člani delegacije ZZB so se z novim predsednikom Zveze koroških partizanov Janezom Wuttejem - Lucom, predsednikom ZSO dr. Francijem Zwittrom in drugimi pogovarjali o aktualnih vprašanjih položaja slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem. Obiskali so tudi vodstvo Narodnega sveta koroških Slovencev.

MINISTRSTVO ZA FINANCE

KDO mora vplačati

IRPEF
IRPEG
ILOR

NOVEMBRSKO SAMOOBDAVČEVANJE 1980

90% celotnega davka

IRPEF - Fizične osebe

Naplačilo naj znaša 90% celotnega davka, ki ga državljan mora plačati glede na prijavo dohodka preteklega leta, če ta presega 100.000 lir (po odštetju odtegljajev in davčnih kreditov).

Skratka: če je na obrazcu 740 iz leta 1980 v vrsti 59 (RAZLIKA) v okviru N znesek enak ali višji od 101.000 lir, je treba plačati predujem v višini 90% navedene vsote; drugače državljan ni dolžan ničesar.

NAČIN VPLAČANJA: Predujem je treba vplačati pri pooblaščenem kreditnem zavodu, kjer so na razpolago posebni obrazci IRPEF. Opozarjamo, da:
— je treba PREČRTATI POSTAVKO «Predujem»;
— na obrazec je treba napisati osebni davčni kodeks (oz. obe številki pri skupnem plačilu predujma);
— obrazec mora biti točno in jasno izpolnjen, posebno razločen pa mora biti datum dneva vplačila;
— potrdilo o vplačilu, ki ga izda kreditni zavod, je treba priložiti davčni prijavi v letu 1981.

IRPEG - Pravne osebe

Predujem IRPEG morajo vplačati tisti, katerih celotni davek, glede na lansko prijavo, presega 40.000 lir (po odštetju odtegljajev in davčnih kreditov). Višina predujma naj znaša 90% letnega davka.
Če davčno obdobje sovpada s sončnim letom, mora davkoplačevalec plačati predujem v novembru, drugače pa v enajstem mesecu svojega poslovanja.

NAČIN VPLAČANJA: Predujem je treba vplačati v uradu davčnega domicila, kjer izdajo potrdilo o vplačilu, ki ga je treba priložiti davčni prijavi.

Če predujem vplačate na vinkulirani poštni tekoči račun davčnega urada, morate to storiti vsaj šest dni pred zapadlostjo roka in vsekakor morate napisati tudi davčni kodeks.

ILOR - Fizične in pravne osebe

Predujem krajevnega davka na dohodke ILOR morajo vplačati fizične osebe, družbe oseb oz. enakovredne ustanove ter tisti, ki so dolžni plačati davek na dohodek pravnih oseb (IRPEG). Predujem naj znaša 90% celotnega davka, ki ga je treba plačati glede na prijavo ILOR iz lanskega leta, če ta presega 40.000 lir.

NAČIN VPLAČANJA: Fizične osebe in družbe oseb bodo morali vplačati s pooblastilom kreditnemu zavodu; davkoplačevalci, ki morajo plačati IRPEG, naj predujem plačajo pri pristojnem davčnem uradu.

Kdaj? do 30. novembra 1980

NA POBUDO URADA ZA JAVNO OBVEŠČANJE

Glede na to, da je 30. novembra praznik, zapade rok za vplačanje en dan pozneje, in sicer 1. decembra 1980 (25. novembra za tiste, ki vplačajo po poštnem tekočem računu).

MOSKOVSKI

20. november - 1. december 1980
GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE
LJUBLJANA
(ogrevana dvorana)
Predprodaja: INEX TITOVA 25, LJUBLJANA
Prijave sprejema tudi potovalna agencija AURORA, Trst, Ul. Cicerone 4, tel. 60 261.

• BRALNE ZNAČKE

(Nadaljevanje s 4. strani)

dobnega, privlačnega in zanimivega, je za učenca dolgočasno.

Tako šolo sovraži, ne sodeluje aktivno, ampak je vsaka njegova aktivnost le učiteljev ukaz.

Naša dolžnost je, da kot vzgojitelji in člani naše manjšine šole posodobimo. Navdušujmo naše otroke, da si bodo svoje znanje izpopolnjevali z lepimi in dobrimi slovenskimi knjigami, saj je izbira iz leta v leto večja.

Kako lepo bi bilo, da bi ob desetletnici prve podelitve bralne značke na Tržaškem, to je leta 1982, našla bralna značka pot v vse naše slovenske šole, osnovne in srednje!

V novembrski številki «Naše žene» je objavljen intervju s prof. Petro Dobrilovo, ki že blizu 20 let sodeluje v gibanju za vzgojo mladih bralcev. Iz njenih ust izvemo, da je danes v Sloveniji več kot sto trideset tisoč značkarjev. Prvo leto pa jih je bilo le 119. Torej, če so v Sloveniji uspeli uvesti tako množično branje in navdušiti učence, da se za branje odločajo na prostovoljni podlagi, zakaj bi ne uspeli tudi pri nas? Ali se naši otroci ne navdušujejo za raznovrstna tekmovanja? To akcijo bi morali podpreti šola, starši, prosvetna društva in knjižnice.

Vsak začetek je težak. Toda dobra volja in vztrajnost premagata še tako velike ovire. Ko pa se borimo za dobrobit našega otroka, nas ne sme nič ovirati.

M. P.

V EVROPSKEM PARLAMENTU

Umaknili resolucijo o vojnem zločincu Hesseju

STRASBOURG — Konservativna skupina poslancev v evropskem parlamentu je včeraj sklenila umakniti iz dnevnega reda predlog za resolucijo za osvoboditev vojnega zločinca Rudolfa Hessa, ki je zaprt v Berlinu. Ta predlog je bil namreč deležen številnih kritik, še posebno ostro so reagirali francoski komunisti.